

Metodologie privind realizarea evidenței contabile separate

30 iunie 2006

Cuprins

1	Introducere.....	5
1.1	Prezentarea procesului de evidență contabilă separată	5
1.1.1	Contabilitatea financiară a societății comerciale Romtelecom.....	5
1.1.2	Bazele întocmirii situațiilor financiare	5
1.2	Definițiile unităților de afaceri.....	6
1.2.1	Rețea de acces	6
1.2.2	Rețea de transport.....	6
1.2.3	Vânzare cu amănuntul.....	7
1.3	Alte activități.....	7
1.4	Subunități de afaceri ale unității „vânzare cu amănuntul”	7
1.4.1	Acces - persoane fizice.....	7
1.4.2	Acces - persoane juridice	7
1.4.3	Apeluri locale	8
1.4.4	Apeluri naționale.....	8
1.4.5	Apeluri către rețele publice de telefonie mobilă.....	8
1.4.6	Accesul special la Internet.....	8
1.4.7	Apeluri internaționale.....	8
1.4.8	Apeluri de la telefoane publice cu plată	8
1.4.9	Alte activități ale vânzării cu amănuntul	9
1.5	Subunități de afaceri ale Rețelei de transport.....	9
1.5.1	Interconectare.....	9
1.5.2	Linii închiriate – transport.....	9
1.5.3	Alte activități ale rețelei de transport	9
2	Principiile contabile reglementate.....	10
3	Unități de afaceri	11
4	Metode de alocare	12
4.1	Introducere	12
4.2	Unități de afaceri.....	12
4.2.1	Rețea de acces	12
4.2.2	Rețea de transport.....	13
4.2.3	Vânzare cu amănuntul	13
4.2.4	Alte activități	13
4.3	Modelul Romtelecom de calcul al costurilor	13
4.3.1	Introducere	13
4.3.2	Conceptul modelului	13
4.3.3	Parametrii-cheie	13
4.3.4	Definițiile entităților.....	15
4.4	Metodologii de alocare	16
4.4.1	Prezentare generală	16
4.4.2	Venituri	17
4.4.3	Cheltuieli de exploatare.....	17
4.4.4	Capital mediu angajat.....	17
4.4.5	Sinteza.....	17
4.5	Venituri.....	18
4.5.1	Prezentare generală	18
4.5.2	Unitatea de afaceri „rețea de acces”	18
4.5.3	Unitatea de afaceri „rețea de transport”.....	18
4.5.4	Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”	18
4.5.5	Unitatea de afaceri „alte activități”	18

4.6	Cheltuieli de exploatare	19
4.7	Capital mediu angajat	22
4.7.1	Prezentare generală	22
4.7.2	Mijloace fixe	22
4.7.3	Stocuri	22
4.7.4	Debitori	22
4.7.5	Lichiditati în casă și la bănci	23
4.7.6	Alți creditori	23
4.7.7	Provizioane	23
4.8	Alocarea echipamentelor și activităților auxiliare	23
4.9	Alocarea entității „spațiu”	24
4.10	Alocarea costurilor departamentale	24
4.11	Alocarea activităților tehnice	25
4.12	Alocarea echipamentelor de rețea	25
4.12.1	Prezentare generală	25
4.12.2	Echipament de comutare	25
4.12.3	Echipamentele de transmisie	26
4.12.4	Rețeaua de cabluri de acces subterane	27
4.12.5	Rețeaua de conducte	27
4.12.6	Echipamente de suport aerian	27
4.13	Alocarea activităților generale ale companiei	27
4.14	Alocarea cheltuielilor aferente rețelei de transport și rețelei de acces	27
4.15	Decontări Interne	28
4.15.1	Prezentare generală	28
4.15.2	Conținutul unității de afaceri „rețea de transport”	28
4.15.3	Conținutul contului unității de afaceri „rețea de acces”	28
4.15.4	Conținutul unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”	28
4.15.5	Conținutul unității de afaceri „alte activități”	28
5	Decontări Interne.....	29
5.1	Introducere și prezentare generală	29
5.2	Costurile rețelei	29
5.3	Servicii Standard	30
5.4	Tipuri de rute	31
5.5	Decontări interne ale unității de afaceri „rețea de transport”	33
5.5.1	Principiu	33
5.5.2	Cerințe privind volumele de servicii și utilizare	34
5.5.3	Calcularea decontărilor interne ale unității de afaceri „rețea de transport” către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”	34
5.6	Decontări interne ale unității de afaceri „rețea de acces”	35
5.6.1	Principiu	35
5.6.2	Cerințe privind volumele de servicii și utilizare	35
5.7	Raportarea decontărilor interne	36
6	Politici contabile pe baza costurilor curente	37
6.1	Bazele întocmirii situațiilor financiare	37
6.2	Conversia în monedă străină	38
6.2.1	Moneda Situațiilor Financiare Separate	38
6.2.2	Tranzacții și solduri	38
6.3	Contabilitatea în mediu hiperinflaționist	38
6.3.1	Active și pasive monetare	39
6.3.2	Elemente nemonetare	39
6.3.3	Contul de profit și pierdere	39
6.3.4	Comparații	39
6.4	Imobilizări corporale	39

6.4.1	Cost/evaluare.....	39
6.4.1.1	Cost istoric.....	40
6.4.1.2	Indexarea.....	40
6.4.1.3	Evaluarea absolută.....	40
6.4.1.4	Active Moderne Echivalente.....	41
6.4.2	Costurile aferente împrumuturilor.....	41
6.4.3	Amortizarea.....	41
6.4.4	Terenuri și amenajări de terenuri.....	41
6.5	Imobilizări necorporale.....	42
6.5.1	Licențe.....	42
6.5.2	Programe informatice.....	42
6.6	Deprecierea activelor nefinanciare.....	42
6.7	Imobilizari Financiare.....	43
6.8	Stocuri.....	43
6.9	Creanțe Comerciale.....	43
6.10	Numerarul și echivalente de numerar.....	44
6.11	Împumuturi purtătoare de dobânzi.....	44
6.12	Datorii comerciale și alte datorii.....	44
6.13	Beneficiile angajaților.....	44
6.13.1	Dreptul angajaților la concediu.....	44
6.13.2	Plăți efectuate în numele angajaților.....	44
6.13.3	Participarea salariaților la profit și planurile de prime.....	44
6.13.4	Beneficii de pensionare.....	45
6.13.5	Beneficiile acordate la încetarea contractului de muncă.....	45
6.14	Subvenții și donații.....	45
6.15	Provizioane.....	46
6.16	Recunoașterea veniturilor.....	46
6.16.1	Veniturile din servicii de telefonie fixă.....	46
6.16.2	6.16.2 Venituri din servicii de interconectare.....	47
6.16.3	Venituri din alte activități.....	47
6.17	Cheltuieli de leasing.....	47
6.18	Cheltuieli de exploatare.....	48
6.19	Managementul riscului financiar.....	48
6.19.1	Riscul de piață.....	48
6.19.2	Riscul de credit.....	49
6.19.3	Fluxul de numerar afectat de rata dobânzii și Riscul valorii juste a ratei dobânzii.....	49
6.19.4	Riscul de lichiditate.....	49
7	Metodologia de evaluare la cost curent.....	50
7.1	Introducere.....	50
7.2	Metodologia de evaluare.....	50
7.2.1	Cost istoric.....	50
7.2.2	Indexarea.....	50
7.2.3	Evaluarea absolută.....	50
7.2.4	Active Moderne Echivalente.....	51
7.3	Aria de aplicabilitate a evaluării.....	51
7.3.1	Comutație.....	51
7.3.2	Echipamente de transmisie.....	52
7.3.3	Cablul de transmisie.....	52
7.3.4	Transmisii radio.....	53
7.3.5	Acces.....	54
7.3.6	Terenuri și clădiri.....	54
7.3.7	Linii închiriate / Servicii de date.....	55
7.3.8	Alte active.....	55
7.4	Menținerea capitalului.....	55

7.5	Amortizarea activelor evaluate la cost curent (CCA)	55
7.6	Active amortizate integral.....	56
8	Costul capitalului.....	57

1 Introducere

În baza Deciziei președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații (ANRC) nr.147/2002, Romtelecom are obligația de a ține evidența contabilă separată în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru activitățile care au legătură cu interconectarea și accesul la propria rețea sau la infrastructura asociată acesteia. *Decizia președintelui ANRC 1380 / EI din 18 decembrie 2003* a stabilit modul de realizare a evidenței contabile separate de către Societatea Romtelecom. Această Decizie a fost completată/revizuită prin *Decizia 1250 / EI din 5 iulie 2005*. În continuarea acestui document, cele două decizii sunt denumite colectiv „**Decizia**”.

Conform prevederilor Deciziei, acest document a fost elaborat cu scopul de a descrie metodologia adoptată de Romtelecom în întocmirea *Situațiilor Financiare Separate* elaborate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2005 ce includ cifrele comparative retratate pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2004.

1.1 Prezentarea procesului de evidență contabilă separată

1.1.1 Contabilitatea financiară a societății comerciale Romtelecom

Romtelecom este o unitate de afaceri integrată pe verticală, având o rețea de telecomunicații comună și funcții de suport comune. Aceasta este formată din divizii care lucrează direct cu clienții și divizii responsabile de furnizarea de servicii de telefonie către clienți, care întrețin rețeaua de comutație și transmisie, și care furnizează și întrețin conectarea clienților la această rețea. O serie de servicii suplimentare sunt furnizate de societățile subsidiare, care țin evidențe contabile distincte. Romtelecom înregistrează tranzacțiile în sistemul financiar-contabil în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și cu Principiile Contabile General Acceptate. În aceste registre sunt prezentate informații detaliate cu privire la modul de înregistrare al tranzacțiilor. Activul, datoriile, veniturile și cheltuielile sunt înregistrate în funcție de tipul lor.

1.1.2 Bazele întocmirii situațiilor financiare

Structura unităților de afaceri stabilită prin Decizia ANRC (de exemplu „rețea de acces”, „rețea de transport”, „vânzare cu amănuntul” și „alte activități”) nu corespunde modului în care sunt structurate evidențele financiar contabile. Prin urmare, situațiile financiare sunt întocmite prin suprapunerea cerințelor Deciziei asupra evidențelor financiar contabile și a structurii de organizare a Romtelecom.

Aceste situații financiare sunt întocmite pe baza alocării soldurilor din Balanța de verificare și din alte evidențe contabile unităților și subunităților de afaceri (conform prevederilor Deciziei). Conform cerințelor Deciziei, acolo unde este posibil, veniturile, costurile, activele și datoriile sunt asociate în mod direct cu unitățile și sub-unitățile sau elementele de rețea definite în Decizie folosind informații din registrele contabile Romtelecom și sunt direct alocate respectivelor unități sau subunități (elemente).

Atunci când alocarea directă nu este posibilă, veniturile, cheltuielile, activele și datoriile sunt distribuite între două sau mai multe unități, subunități de afaceri, sau elemente de rețea, pe baza unei metode care reflectă proveniența venitului, cheltuielii, activului sau datoriei. Elementele rămase, pentru care nu poate fi identificată o metodă de alocare directă sau indirectă, sunt alocate pe baza metodei marjelor egal proporționate (EPMU – equal proportionate mark-up). Detalii privind acest proces sunt furnizate în cadrul acestui document

la capitolul „Metode de alocare”. În mod normal, un sistem contabil bazat pe alocarea completă a costurilor are la dispoziție o serie de metode de alocare.

În selectarea metodelor de alocare adecvate și a informațiilor de natură nefinanciară adecvate, pentru a fi utilizate în cadrul modelelor de alocare folosite pentru întocmirea acestor situații, Romtelecom a trebuit să facă anumite estimări și să folosească raționamentul cu privire la principiile de reglementare, inclusiv cauzalitatea și obiectivitatea costurilor, cu scopul de a se conforma cerințelor ANRC.

1.2 Definițiile unităților de afaceri

Conform definițiilor enunțate în decizia ANRC, conturile separate se referă la următoarele unități de afaceri definite:

1.2.1 Rețea de acces

Unitatea de afaceri „rețea de acces” consistă în totalitatea activităților prin care se furnizează pe piața de gros, atât intern, cât și celorlalți operatori, servicii de conectare a utilizatorilor finali cu rețeaua de transport. Situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de acces” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate furnizării și întreținerii acestor legături cu rețeaua de transport. Unitatea de afaceri „rețea de acces” va include toate elementele rețelei dedicate utilizatorilor finali, cum sunt, de exemplu, cartelele de abonați situate la concentratoare și/sau comutatoare. Costurile și capitalul angajat aferente furnizării segmentului de linii închiriate aferent buclei locale vor fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de acces”. Costurile aferente furnizării segmentului de linii închiriate aferent buclei locale pe piața cu amănuntul vor fi decontate ulterior unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile din furnizarea segmentului de linii închiriate aferent buclei locale vor fi înregistrate direct în cadrul unității de afaceri „rețea de acces”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața de gros, respectiv în cadrul unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața cu amănuntul.

1.2.2 Rețea de transport

Unitatea de afaceri „rețea de transport” constă în totalitatea activităților prin care se furnizează o serie de servicii interne și externe de interconectare pentru ca utilizatorii unui furnizor să poată comunica cu utilizatorii aceluiași furnizor sau ai unui terț, ori să acceseze serviciile furnizate de un terț. Aceste servicii includ comutarea și transportul apelurilor, serviciile de linii închiriate și serviciile de transmisie de date. Prin unitatea de afaceri „rețea de transport” se pot furniza și alte servicii operatorilor, precum serviciile de consultanță oferite în vederea proiectării, executării și întreținerii rețelelor private de comunicații electronice. Situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de transport” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociat furnizării acestor servicii. Veniturile unității de afaceri „rețea de transport” vor fi constituite, în principal, din veniturile provenite din furnizarea serviciilor de interconectare unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, precum și celorlalți operatori, pe piața de gros. Costurile și capitalul angajat aferente furnizării liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport vor fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de transport”. Costurile aferente furnizării liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport pe piața cu amănuntul vor fi decontate ulterior unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile din furnizarea liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport vor fi înregistrate direct în cadrul unității de afaceri „rețea de transport”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața de gros, respectiv în cadrul unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața cu amănuntul.

1.2.3 Vânzare cu amănuntul

Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” constă în totalitatea activităților care implică furnizarea de servicii către utilizatorii finali. Servicii care pot fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” sunt închirierea și conectarea liniilor telefonice, furnizarea liniilor închiriate pe piața cu amănuntul, apelurile, telefoanele publice, serviciul de informații privind abonații, accesul special Internet, precum și serviciile cu valoare adăugată. Situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate furnizării acestor servicii utilizatorilor finali. Costurile alocate unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” vor include decontările privind utilizarea resurselor rețelei, precum și costurile de marketing și de facturare asociate furnizării de servicii către utilizatorii finali. Deoarece furnizarea de linii telefonice utilizatorilor finali (conectarea și închirierea acestora pe bază de abonament) constituie un serviciu furnizat de unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, veniturile provenite din conectări și abonamente destinate utilizatorilor finali vor fi înregistrate în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. În vederea asocierii costurilor cu veniturile corespunzătoare, costul furnizării liniilor telefonice utilizatorilor finali va fi înregistrat în cadrul rețelei de acces și se va deconta ulterior în unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”.

1.3 Alte activități

Unitatea de afaceri „alte activități” constă în totalitatea activităților care nu sunt cuprinse la pct.1.2.1.-1.2.3. Situațiile financiare vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate acestor activități. Această unitate de afaceri va cuprinde activități referitoare la producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea de echipamente, facturarea utilizatorilor finali realizată în beneficiul altor operatori și alte activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau de servicii de comunicații electronice.

1.4 Subunități de afaceri ale unității „vânzare cu amănuntul”

1.4.1 Acces - persoane fizice

Subunitatea de afaceri „acces - persoane fizice” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a accesului la un punct fix la rețeaua Operatorului pentru persoane fizice. Costul furnizării liniei telefonice utilizatorilor finali persoane fizice va fi evidențiat în cadrul rețelei de acces și se va deconta ulterior cu subunitatea de afaceri „acces – persoane fizice”. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „acces - persoane fizice” este denumită în continuare acces - persoane fizice;

1.4.2 Acces - persoane juridice

Subunitatea de afaceri „acces - persoane juridice” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a accesului la un punct fix la rețeaua Operatorului pentru persoane juridice. Costul furnizării liniei telefonice utilizatorilor finali persoane juridice va fi evidențiat în cadrul rețelei de acces și se va deconta ulterior cu subunitatea de afaceri „acces - persoane juridice”. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „acces - persoane juridice” este denumită în continuare acces - persoane juridice;

1.4.3 Apeluri locale

Subunitatea de afaceri „apeluri locale” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte fixe, în România, în orice rețea publică de telefonie, în cadrul aceluiași județ, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri locale” este denumită în continuare apeluri locale;

1.4.4 Apeluri naționale

Subunitatea de afaceri „apeluri naționale” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte fixe, în România, în orice rețea publică de telefonie, în județe diferite, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri naționale” este denumită în continuare apeluri naționale;

1.4.5 Apeluri către rețele publice de telefonie mobilă

Subunitatea de afaceri „apeluri către rețele publice de telefonie mobilă” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte mobile, în România, în orice rețea publică de telefonie, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri către rețele publice de telefonie mobilă” este denumită în continuare apeluri către rețele publice de telefonie mobilă;

1.4.6 Accesul special la Internet

Subunitatea de afaceri „acces special la Internet” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a serviciilor de apeluri locale de tip dial-up și ISDN pentru acces la Internet originare către platformele furnizorilor de servicii de acces la Internet, facturate la tarife speciale de către Operator. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „acces special la Internet” este denumită în continuare acces special la Internet;

1.4.7 Apeluri internaționale

Subunitatea de afaceri „apeluri internaționale” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte fixe sau mobile, în afara României, în orice rețea publică de telefonie, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri internaționale” este denumită în continuare apeluri internaționale;

1.4.8 Apeluri de la telefoane publice cu plată

Subunitatea de afaceri „apeluri de la telefoane publice cu plată” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului de la

telefoane publice cu plată, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri de la telefoane publice cu plată” este denumită în continuare apeluri de la telefoane publice cu plată;

1.4.9 Alte activități ale vânzării cu amănuntul

Subunitatea de afaceri „alte activități ale vânzării cu amănuntul” – celelalte activități aferente vânzării cu amănuntul. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină.

Subunitatea de afaceri „alte activități ale vânzării cu amănuntul” este denumită în continuare alte activități ale vânzării cu amănuntul.

1.5 Subunități de afaceri ale Rețelei de transport

Categoriile de activități din cadrul unității de afaceri *rețea de transport* sunt următoarele:

1.5.1 Interconectare

Subunitatea de afaceri „interconectare” – totalitatea activităților asociate interconectării în vederea originării, terminării și tranzitului comutat al apelurilor în rețeaua Operatorului. Costurile aferente interconectării cu rețelele de comunicații electronice ale altor operatori, în vederea terminării apelurilor originare în rețeaua Operatorului, vor fi înregistrate în cadrul subunității de afaceri „interconectare”. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „interconectare” este denumită în continuare interconectare;

1.5.2 Linii închiriate – transport

Subunitatea de afaceri „linii închiriate – transport” – totalitatea activităților asociate furnizării serviciilor de linii închiriate aferente rețelei de transport (inclusiv porțiunea din segmentele terminale ale liniilor închiriate aflate la nivelul rețelei de transport). Situațiile financiare aferente acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Veniturile înregistrate în cadrul acestei subunități de afaceri vor fi compuse din decontări cu vânzarea cu amănuntul, pentru liniile închiriate la nivelul rețelei de transport furnizate pe piața cu amănuntul și, respectiv, din venituri provenite din furnizarea, pe piața de gros, a liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport, direct către alți operatori. Subunitatea de afaceri „linii închiriate – transport” este denumită în continuare linii închiriate – transport;

1.5.3 Alte activități ale rețelei de transport

Subunitatea de afaceri „alte activități ale rețelei de transport” – celelalte activități aferente rețelei de transport, inclusiv activitățile asociate furnizării serviciilor de transmisie de date. Situațiile financiare aferente acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „alte activități ale rețelei de transport” este denumită în continuare alte activități ale rețelei de transport.

2 Principiile contabile reglementate

Următoarele principii contabile reglementate sunt aplicate în întocmirea situațiilor financiare pe baza costurilor curente, în aplicarea metodelor de alocare, și în sistemul de decontări interne.

- **principiul cauzalității**, conform căruia veniturile și costurile, activele și datoriile vor fi alocate pe componente de cost și rețea, unități și subunități de afaceri, în funcție de activitățile care generează respectivele venituri sau costuri, achiziția activelor sau apariția datoriilor. Veniturile și costurile includ decontările între unitățile de afaceri, între subunitățile de afaceri și între unitățile și subunitățile de afaceri, denumite în continuare decontări interne;
- **principiul obiectivității**, conform căruia alocarea costurilor pe unități de afaceri va fi obiectivă și nu va urmări obținerea de beneficii pentru Operator sau pentru un terț, pentru un produs sau serviciu, pentru un element al rețelei, pentru o unitate sau subunitate de afaceri;
- **principiul consistenței** tratamentului contabil, conform căruia, în măsura în care apar modificări ale principiilor contabile reglementate, ale metodologiei de alocare a costurilor sau ale politicilor contabile, de natură să genereze un efect semnificativ asupra informațiilor raportate în situațiile financiare separate curente, situațiile financiare ale anului precedent vor fi retratate în conformitate cu modificările respective. Efectul modificărilor menționate asupra informațiilor raportate în situațiile financiare separate este considerat a fi semnificativ dacă omisiunea prezentării sau prezentarea eronată a acestor modificări ar putea să influențeze deciziile economice ale utilizatorilor, luate pe baza situațiilor financiare separate;
- **principiul transparenței**, conform căruia principiile, politicile contabile și metodologia de alocare a costurilor vor fi transparente. Publicarea situațiilor financiare separate și a descrierii sistemului de evidență contabilă separată trebuie să asigure respectarea acestui principiu.

În măsura în care există o contradicție între cerințele unuia sau tuturor principiilor menționate anterior, principiile urmează să fie aplicate în aceeași ordine în care sunt prezentate în acest document.

3 Unități de afaceri

În conformitate cu Decizia, situațiile financiare sunt întocmite pentru următoarele unități de afaceri și, după caz, subunități din cadrul respectivelor unități de afaceri:

Unitate de afaceri	Subunitate de afaceri
Rețea de acces	n/a
Rețea de transport	Interconectare Linii închiriate – transport Alte activități ale rețelei de transport
Vânzare cu amănuntul	Acces – persoane fizice Acces – persoane juridice Apeluri locale Apeluri naționale Apeluri către rețele publice de telefonie mobilă Accesul special la Internet Apeluri internaționale Apeluri de la telefoane publice cu plată Alte activități ale vânzării cu amănuntul
Alte activități	n/a

4 Metode de alocare

4.1 Introducere

Acest document descrie metodologiile de alocare folosite în alocarea veniturilor, costurilor, activelor și datoriilor Romtelecom în cadrul unităților de afaceri definite de către ANRC și, după caz, subunităților de afaceri, și furnizează explicații cu privire la diferitele metode utilizate în alocarea veniturilor, costurilor și capitalului angajat. Tipurile de cost și procesele folosite în alocarea acestora sunt descrise, indicând modalitatea de alocare în modelul de calcul al costurilor care stă la baza situațiilor financiare separate din Balanța de verificare a Romtelecom în cadrul unităților de afaceri, a subunităților de afaceri sau a elementelor rețelei. Acesta explică atât sistemele folosite la întocmirea situațiilor financiare, cât și metodologiile utilizate în acele sisteme.

Scopul evidenței contabile separate este furnizarea unei analize a informațiilor derivate din înregistrările financiare, pentru a reflecta cât mai fidel cu putința performanța segmentelor unei unități de afaceri, astfel încât acestea funcționează ca unități separate. Este necesar ca operatorii concurenți să fie convinși că Romtelecom nu face discriminări nejustificate între propriile activități de vânzare cu amănuntul și cele ale operatorilor concurenți, sau între un concurent și altul, în cazul furnizării de servicii similare mai multor operatori. Obiectivul evidenței contabile separate este acela de a contribui la asigurarea că tarifele sunt bazate pe costuri, transparente și nediscriminatorii. Aceasta determină dezvoltarea unui mediu competitiv în diferite modalități, incluzând:

- publicarea de conturi care sunt transparente, care permite celorlalți operatori să înțeleagă cum veniturile se raportează la costuri;
- publicarea situațiilor de costuri detaliate, care arată costul mediu al produselor și serviciilor furnizate de un operator desemnat ca având putere semnificativa (SMP), vor crește și atrage convingerea concurenței că nu există subvenții anti-concurențiale.

Trăsătura fundamentală a acestei abordări a alocării o constituie principiul cauzalității. Fiecare element de venit, cost și capital angajat înregistrat în conturile Romtelecom este alocat activităților și elementelor rețelei, care alcătuiesc unitățile de afaceri separate, definite de metodologia pt evidenta situatilor financiare separate.

Metodologiile de alocare vor fi revizuite în mod regulat, și se vor actualiza pentru a reflecta, de exemplu, evoluția tehnologiilor, în timp ce bazele alocării, care sunt aplicarea practică a acestor metode la valorile reale, vor fi actualizate cel puțin anual.

4.2 Unități de afaceri

Conform evidenței contabile separate, sunt întocmite situații financiare care prezintă veniturile, costurile și capitalul angajat ale Romtelecom distribuite între următoarele unități de afaceri:

4.2.1 Rețea de acces

Unitatea de afaceri „rețea de acces” furnizează unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” legăturile între clienții Romtelecom și rețeaua de transport. Unitatea de afaceri „rețea de acces” obține venituri de la unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, sub forma unei

decontări interne egale cu costul acesteia plus rentabilitatea capitalului angajat, echivalentă cu cea aplicată de unitatea de afaceri „rețea de transport”.

4.2.2 Rețea de transport

Unitatea de afaceri „rețea de transport” vinde o serie de servicii de rețea destinate să răspundă diverselor cerințe, atât ale operatorilor, cât și ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Prețul fiecărui serviciu de rețea se bazează pe costul curent complet alocat elementelor rețelei, incluzând o valoare determinată a rentabilității capitalului, folosit în furnizarea serviciului.

4.2.3 Vânzare cu amănuntul

Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” cuprinde toate activitățile care implică furnizarea de servicii către utilizatorii finali. Serviciile care pot fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” sunt închirierea și conectarea liniilor telefonice, furnizarea liniilor închiriate pe piața cu amănuntul, apeluri telefonice, telefoanele publice cu plată, serviciul de informații privind abonații, precum și accesul special la Internet, și serviciile cu valoare adăugată.

4.2.4 Alte activități

Această unitate de afaceri va cuprinde activități referitoare la producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea de echipament, facturarea terțelor părți și alte activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau de servicii de comunicații electronice.

4.3 Modelul Romtelecom de calcul al costurilor

4.3.1 Introducere

La întocmirea situațiilor financiare separate, Romtelecom utilizează modelul FAC (costuri complet alocate) existent de calcul al costurilor. Această secțiune se dorește a fi o prezentare succintă a structurii modelului și a programului informatic SAS utilizat. SAS înlocuiește programul informatic Tele-Com-Pass (TCMP) utilizat anterior.

4.3.2 Conceptul modelului

SAS calculează costul total al produselor specificate prin alocarea costurilor de la sursele de cost către produsele comerciale. Modelul folosește ca intrări informații financiare din Balanța de verificare și, urmând o serie de etape, pe baza datelor operaționale și tehnice, alocă costurile și veniturile către produsele comerciale.

4.3.3 Parametrii-cheie

În design-ul modelului de calcul al costurilor serviciilor utilizând SAS sunt cuprinși o serie de parametrii-cheie .

Parametrii-cheie sunt:

- Entități;
- Scenarii;
- Atribute;
- Valori; și
- Relații.

Urmează o descriere pe scurt a fiecăruia dintre ei.

Entități

Sursele de cost, activitățile, elementele de rețea, subansambluri de rețea și produsele comerciale sunt definite ca entități în serviciul de calcul al costurilor. Aceste entități dau structură modelului și permit efectuarea alocărilor (alocările se fac numai de la și către entități). Entitățile pot fi grupate în tipuri/ categorii clar definite. Aceste tipuri/categorii sau „niveluri ale entității” sunt:

- Obiecte de cost (cheltuieli, venituri și conturi de bilanț);
- Departamente;
- Activități;
- Entități suport rețea
- Echipamente de rețea;
- Elemente de rețea; și
- Produse și servicii

Entităților li se atribuie un stadiu de la A la F, A reprezentând intrările de informații la nivel de bilanță de verificare, iar F produsele finale. În plus fiecărei entități i se atribuie un nivel cu numere cuprinse între 000 și 999. Obiectele de cost (intrările de date) sunt identificate cu numere între 000-030. Toate celelalte entități se situează între 030-999.

Scenarii

În modelul SAS se pot calcula elemente generatoare de cost pe baza unor categorii de costuri, de exemplu o alocare pe baza costurilor cu salariile va fi calculată prin crearea unui scenariu „Salarii”. Acest scenariu este o copie a modelului FAC, dar conține numai costurile salariale. Valorile entităților din acest scenariu pot fi apoi folosite ca elemente generatoare de costuri de natura salariilor în alte scenarii

Atribute

Definirea și raportarea categoriilor de cost, venituri și capital angajat, pe servicii, elemente de rețea sau unități de afaceri se realizează în SAS utilizând atributele. Atributele sunt asociate entităților și implicit tuturor costurilor, veniturilor sau capitalului angajat atribuit sau alocat fiecărei entități.

Valori

Valoarea este cantitatea dintr-un element înregistrată aferentă unei entități. De exemplu (nebazat pe informații reale), cheltuielile cu personalul (element de cost) în cadrul activității de marketing (entitatea) sunt de 50 mii RON (valoare).

Relații

Relațiile sunt legături între entitățile care transmit și recepționează. În TCMP costurile erau alocate în etape secvențiale - sursele de cost sunt punctul de plecare (nivelul 000-030), iar produsele comerciale reprezintă punctul final (nivelul 940-999). Nu sunt permise ciclurile repetitive. Nivelurile entităților au poziții generale în etapele de alocare, dar pot ocupa o varietate de niveluri în etapele secvențiale. Datorită naturii secvențiale a calculului în TCMP, calculul unui element generator de cost pe baza altor costuri se făcea pe baza alocării tuturor entităților aflate pe nivelele anterioare celui în care se definește alocarea. Deoarece SAS funcționează într-un mod fundamental diferit, calculul un astfel de element generator de cost se va realiza ținând cont de alocarea tuturor entităților din cadrul modelului și nu numai pe baza celor alocate la nivelurile inferioare.

4.3.4 Definițiile entităților

Obiecte de cost (Cheltuieli, Venituri și Capital angajat)

Aceste entități reprezintă începutul modelului. Acestea sunt modelate pe baza codurilor conturilor din Balanța de verificare pentru cheltuieli de exploatare, venituri și capital angajat. Alocarea acestora este prezentată în:

- Venituri: Secțiunea 4.5
- Cheltuieli de exploatare: Secțiunea 4.6
- Capital angajat: Secțiunea 4.7

Departamente

Structura organizațională a Romtelecom este formată din departamente. În cadrul modelului de calcul al costurilor, entitățile care au la bază această structură organizațională acționează ca alocări intermediare în alocarea acestor costuri. Alocarea lor este prezentată în Secțiunea 4.10.

Activități

Activitățile includ activități de suport, activități de rețea, activități de vânzare cu amănuntul și activități generale. Alocarea activităților de suport este cuprinsă în Secțiunea 4.8, iar activitățile de rețea, în Secțiunea 4.11.

Entități suport rețea

Pentru modelul de calcul al costurilor serviciilor, au fost identificate o serie de centre de alocare a costurilor privind clădirile sau spațiul fizic ocupat, pentru a asista în alocarea activelor - clădiri către alte entități. Etapele alocării acestora sunt prezentate în Secțiunea 4.9.

Entități de suport rețea similare există pentru echipamente informatice, și sunt atribuite departamentului/activității pe baza utilizării.

Instalații de rețea

Instalațiile de rețea reprezintă activele rețelei Romtelecom conform planului de conturi. Acestea sunt denumite subansamble, deoarece trebuie dezagregate, combinate cu alte subansamble sau ambele, pentru a forma elemente de rețea. Alocarea subansamblelor de rețea este prezentată în Secțiunea 4.12.

Elemente de rețea

Elementele de rețea sunt alcătuite din instalații de rețea și sunt folosite în furnizarea de servicii de rețea de către rețeaua de transport către unitatea de afaceri de vânzare cu amănuntul a Romtelecom și către alți operatori. Pentru calculul costurilor serviciilor un set de entități tehnice a fost creat cu sprijinul departamentelor tehnice. Alocarea elementelor de rețea este prezentată în Secțiunile 4.12 și 4.15.

4.4 Metodologii de alocare

4.4.1 Prezentare generală

Următoarele secțiuni evidențiază etapele alocării utilizate de metodologia evidenței contabile separate în întocmirea situațiilor financiare separate, pe baza modelului de calcul al costurilor al Romtelecom descris anterior. Începând cu alocările din conturile balanței de verificare, etapele de alocare transferă costurile, veniturile și capitalul angajat ale Romtelecom către unitățile sale de afaceri separate și serviciile componente ale acestora.

În linii mari, abordarea Romtelecom cu privire la alocare constă în identificarea veniturilor și costurilor, care pot fi atribuite direct unităților, subunităților de afaceri, sau elementelor de rețea. Pentru toate soldurile rămase, Romtelecom identifică elementul generator de cost potrivit pentru fiecare sold, și, pe cât posibil, folosește date operaționale și/sau financiare obiective și relevante aceluși element generator de cost pentru a produce baze de alocare.

Această abordare a procesului de alocare a informațiilor financiare către unități, subunități de afaceri și elemente de rețea poate fi rezumată după cum urmează:

- revizuirea fiecărui sold;
- determinarea elementului generator de cost, de exemplu procesul care generează respectivele venituri sau costuri;
- utilizarea elementului generator de cost pentru a aloca sau distribui costurile unităților, subunităților sau elementelor de rețea relevante; și
- alocarea veniturilor către unitățile, subunitățile de afaceri sau către rețea.

Metodele generale de alocare a veniturilor și costurilor în cadrul evidenței contabile separate sunt prezentate mai jos.

Alocarea capitalului mediu angajat, care respectă aceleași principii, este de asemenea descrisă pe scurt în continuare.

4.4.2 Venituri

Veniturile sunt înregistrate în evidențele contabile astfel încât, de regulă, este posibilă alocarea lor directă către produse, în cadrul unităților/subunităților de afaceri corespunzătoare.

4.4.3 Cheltuieli de exploatare

Costurile sunt extrase din evidențele contabile. Metodologiile de alocare aplicate costurilor, care variază în conformitate cu natura costurilor și a modului în care sunt acestea înregistrate, sunt prezentate în Secțiunea 4.6.

4.4.4 Capital mediu angajat

Capitalul mediu angajat este definit de Romtelecom ca media totalului activelor minus obligațiile curente și provizioanele, altele decât cele pentru impozit amânat, excluzând impozitul pe profit și dividendele de plată, precum și tranșa curentă a obligațiilor pe termen lung. Media este calculată pe baza valorilor aferente începutului și sfârșitului perioadei. Alocarea capitalului angajat respectă o procedură similară celei folosite pentru costurile de exploatare.

În privința datoriilor, capitalul mediu angajat raportat exclude toate soldurile care au scadența inițială mai lungă de un an, indiferent de clasificarea curentă a bilanțului. Aceasta este consistent cu metodologia adoptată pentru calcularea costului de capital, unde calculul costului mediu ponderat al capitalului ia în considerare împrumuturile companiei.

4.4.5 Sinteza

Veniturile, costurile și capitalul angajat sunt atribuite, prin alocare și distribuție, fie direct către unități, subunități sau elemente de rețea, fie urmând o serie de etape de alocare indirectă folosind date financiare și nefinanciare ca bază de alocare, sau prin distribuirea cheltuielilor generale neatribuibile.

Abordarea alocării de către Romtelecom constă în identificarea elementelor generatoare de cost adecvate pentru fiecare tip de venit, cost sau capital angajat și, pe cât posibil, folosirea datelor operaționale și/sau datelor financiare obiective relevante acelui element generator de cost, cu scopul de a produce baze de alocare. Unde a fost adecvat, s-au folosit eșantioane de date, alcatuite pe baza principiilor statistice general acceptate.

Bazele alocării vor fi actualizate cel puțin o dată pe an, iar metodologiile vor fi revizuite în mod regulat cu îmbunătățiri pentru a reflecta, de exemplu, modernizarea tehnologică.

4.5 Venituri

4.5.1 Prezentare generală

Cifra de afaceri este alcătuită din valoarea serviciilor furnizate și vânzările de echipamente. De regulă, cifra de afaceri poate fi analizată pentru fiecare serviciu în mod direct din registrele contabile. Cifra de afaceri rezultă din apeluri, închirieri de linii, taxe de conectare, vânzări de echipamente și alte activități.

4.5.2 Unitatea de afaceri „rețea de acces”

Venitul rezultat din furnizarea de servicii către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” este calculat în cadrul elementului de decontare internă din sistemul de evidență contabilă separată, și nu în sistemele contabile financiare ale Romtelecom, pe baza tarifelor de decontări interne stabilite prin referință la prețul la care serviciile de acces sunt furnizate altor operatori. Veniturile primite de la alți operatori pentru serviciile de acces vor fi identificate separat în evidențele contabile și alocate direct unității de afaceri.

4.5.3 Unitatea de afaceri „rețea de transport”

Veniturile rezultă din furnizarea de servicii de rețea către alți operatori și către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile primite de la alți operatori pentru servicii de rețea de transport sunt identificate separat în evidențele contabile și alocate direct unității de afaceri.

Veniturile rezultate din furnizarea de servicii către unitățile de afaceri „vânzare cu amănuntul” și „alte activități” sunt calculate în cadrul elementului de decontare internă din sistemul de evidență contabilă separată, și nu în sistemele financiar contabile ale Romtelecom, pe baza volumelor de utilizare înregistrate și a tarifelor de decontări interne stabilite prin referință la prețul la care serviciile rețelei de transport sunt furnizate altor operatori, sau, acolo unde nu există asemenea echivalente, pe baza costului complet alocat al activității relevante (inclusiv retabilitatea capitalului utilizat).

4.5.4 Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”

Serviciile care pot fi incluse în conturile unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” și ale subunităților acesteia sunt definite în capitolul 1. În general, venitul aferent acestor servicii este identificat separat în Balanța de verificare și poate fi alocat direct unității/subunității de afaceri.

4.5.5 Unitatea de afaceri „alte activități”

Această unitate de afaceri va include venitul aferent unor activități cum ar fi producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea echipamentelor, precum și altor activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau servicii de comunicații electronice. În general, aceste venituri pot fi identificate separat în Balanța de verificare și, ca atare, pot fi alocate direct unității de afaceri „alte activități”.

4.6 Cheltuieli de exploatare

Sistemul financiar-contabil al Romtelecom a fost proiectat și realizat astfel încât să poată furniza informații detaliate cu privire la fiecare cont de cheltuieli de exploatare din cadrul planului de conturi.

Fiecare cod de cont poate cuprinde următoarele informații detaliate în sistemul financiar-contabil prin intermediul codurilor de ‘segment’:

- departamentul caruia îi aparține cheltuiala;
- echipamentele de rețea la care se referă cheltuiala;
- activitatea care generează cheltuiala;
- produsul sau serviciile pentru care se face cheltuiala; și
- clientul pentru care se face cheltuiala.

În consecință, majoritatea cheltuielilor de exploatare sunt alocate direct la departamente, echipamente de rețea, activitățile societății sau la servicii.

Costurile aferente salariilor din sistemul financiar al Romtelecom contin informații referitoare la departament și la activitățile angajaților Romtelecom. Informațiile referitoare la activitate sunt luate din sistemul de pontaj al Romtelecom, care înregistrează orele lucrate de angajații săi, în funcție de un set predefinit de activități. Ca urmare, toate costurile aferente salariilor sunt alocate în mod efectiv direct către activități.

Aceste activități pot fi:

- operarea și întreținerea unor echipamente de rețea specifice;
- activități suport (de exemplu întreținerea clădirilor, vehiculelor, etc.);
- activități specifice unităților de afaceri (de exemplu costuri specifice vânzării cu amănuntul, facturarea interconectării, etc.); și
- activități generale ale companiei (finanțe, etc.).

O sinteză a conceptelor cheie și a metodelor de alocare în situațiile financiare separate este inclus în tabelul de mai jos. Detalii adiționale în legatura cu categoriile relevante de cost sunt incluse în Secțiunile de la 4.8 la 4.14 de mai jos.

Categorii de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
Amortizarea activelor imobilizate	Amortizare	Alocarea amortizării trebuie să fie conformă cu alocarea mijloacelor fixe la care se referă.	Toate
Achiziția și instalarea echipamentelor	Costuri cu salariile	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente, acolo unde este posibil; în celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat cu instalarea echipamentului.	rețeaua de transport, rețeaua de acces

Categoriile de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
	Costuri de instalare, contractare și întreținere	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente instalate, întreținute etc.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu întreținerea și reparația echipamentelor	Costuri cu salariile	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente, acolo unde este posibil; în celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat cu întreținerea/repararea echipamentului.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
	Alte costuri	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente, acolo unde este posibil.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu planificarea și dezvoltarea rețelei	Costuri cu salariile și costuri externe	Direct pe elementele rețelei/ activitățile relevante utilizând costul total. De exemplu costurile cu planificarea echipamentelor de comutare sunt alocate elementelor de comutare și costurile generale de planificare a rețelei sunt alocate tuturor elementelor rețelei de transport.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu managementul rețelei	Costuri cu salariile	Pe elementele rețelei/ activitățile relevante utilizând costul total. De exemplu costurile de management ale transmisiei sunt alocate către elemente de transmisie iar cheltuielile generale cu managementul rețelei sunt alocate tuturor elementelor de rețea de transport.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri de vânzare și marketing	Costuri cu salariile	Direct pe produse și servicii, acolo unde este posibil. În celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat.	vânzarea cu amănuntul
	Costuri cu vânzarea echipamentului	Direct, în cadrul altor activități.	alte activități
	Publicitate, promoții, cercetări de piață, comisioane distribuitori, alte costuri	Direct pe produse și servicii unde este posibil. În alte situații, pentru acele costuri legate de promovarea și vânzarea unor servicii multiple, se va utiliza o bază rezonabilă de alocare pe serviciile corespunzătoare	vânzarea cu amănuntul
Costuri de facturare și încasare	Costuri cu salariile	Urmează același tratament ca echipamentul corespunzător relevant	vânzarea cu amănuntul rețeaua de transport rețeaua de acces
	Alte costuri de facturare (inclusiv încasări, facturi restante)	Direct pe produse și servicii, acolo unde este posibil; în celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat.	vânzarea cu amănuntul rețeaua de transport rețeaua de acces

Categorii de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
Costuri cu serviciile de operatoare	Costuri cu salariile	Direct pe elementul de rețea/ servicii, acolo unde este posibil. Costurile cu personalul care îndeplinește sarcini legate de mai multe servicii de relații cu clienții vor fi alocate pe elementele de rețea/ serviciile corespunzătoare, în funcție de timpul de lucru consumat pentru îndeplinirea fiecărei sarcini.	rețeaua de transport
Costuri cu serviciul de informații privind abonații	Costuri cu salariile și alte costuri	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de transport
Costuri cu serviciile furnizate de alți operatori	Plăți externe pentru traficul internațional originat în rețeaua proprie	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de transport
	Plăți decurgând din acorduri de interconectare	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de transport
Costuri auxiliare generale	Costurile cu funcționarea Departamentului de Resurse Umane	Costurile vor fi alocate activităților / elementelor de rețea în același mod ca și salariile personalului Departamentului de Resurse Umane.	Toate
	Costuri cu funcționarea Departamentului Financiar-contabil și alte costuri auxiliare asimilate acestora	Dacă există o legătură specifică cu un produs, serviciu sau unitate de afaceri, alocarea se va realiza în mod corespunzător. Costurile auxiliare generale care sunt neatribuibile sunt alocate pe baza costului total	Toate
	Costuri cu clădirile și chiriile	Costurile sunt alocate în același mod ca și terenurile și clădirile.	Toate
	Costuri cu IT	Costurile sunt alocate activităților în proporția cheltuielilor cu personalul alocate pe aceste activități	Toate
Costuri auxiliare ale rețelei	Costurile cu asigurarea funcțiilor de achiziție, instalare și întreținere a echipamentelor	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente sau servicii, acolo unde este posibil.	Toate

Categoriile de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
Costuri cu logistica	Acoperă activitățile de achiziții, distribuție, depozitare și logistică	Urmează tratamentul adoptat pentru cheltuielile cu materialele, asociate activității de logistică.	Toate
Costuri generale și administrative	Această categorie poate fi defalcată în: costuri cu personalul administrativ și managerial și costuri cu organizarea generală a companiei	Alocate pe toate componentele unităților de afaceri pe baza metodei marjelor egal proporționate (EPMU)	Toate

4.7 Capital mediu angajat

4.7.1 Prezentare generală

Definiția capitalului mediu angajat în scopul întocmirii evidenței contabile separate se găsește la secțiunea 4.4.4. Alocarea capitalului mediu angajat urmează o procedură similară celei pentru costuri de exploatare. Pentru unele elemente, cum ar fi majoritatea debitorilor comerciali, cifra de afaceri este mai potrivită pentru elementul generator de cost decât cheltuielile.

4.7.2 Mijloace fixe

Registrul de mijloace fixe cuprinde un nivel semnificativ de informații privind mijloacele fixe ale Romtelecom. Toate activele pot fi identificate cu ușurință și sunt alocate fie entităților de suport, fie entităților de instalații de rețea, în vederea unei alocări ulterioare (vezi în continuare secțiunea 4.8).

4.7.3 Stocuri

În sistemul financiar-contabil al Romtelecom, conturile de stocuri din Balanța de verificare se referă la conturi identice de cheltuieli de exploatare și sunt, în consecință, alocate în același mod ca și contul de cheltuieli de exploatare.

4.7.4 Debitori

Din informațiile cuprinse în Balanța de verificare, debitorii sunt clasificați în următoarele categorii și alocați corespunzător:

- Debitori comerciali: alocați direct către unități și subunități de afaceri pe baza cifrei de afaceri relevante.

- Debitorii și creditorii din vânzarea pe piața de gros sunt atribuiți rețelelor de transport și, respectiv, de acces
- Veniturile înregistrate în avans sunt alocate direct unităților și subunităților de afaceri pe baza activității relevante.
- Alți debitori și plățile în avans sunt alocați unităților și subunităților de afaceri pe baza adecvată tipului de debitor respectiv.

4.7.5 Lichiditati în casă și la bănci

Soldurile de numerar sunt alocate pe baza costurilor totale de exploatare aferente fiecărei unități și/sau subunități de afaceri pe perioada respectivă, cu excepția plăților către alți operatori.

4.7.6 Alți creditorii

Din informațiile cuprinse în Balanța de verificare, creditorii sunt clasificați în următoarele categorii și alocați corespunzător:

- Creditorii comerciali sunt alocați unităților și subunităților de afaceri relevante pe baza cheltuielilor de exploatare, cu excepția salariilor și a plăților internaționale.
- Creditorii de imobilizări sunt alocați entităților relevante pe baza valorilor activelor medii aferente perioadei. Creditele pe termen lung acordate de furnizori pentru achiziționarea imobilizărilor au fost excluse din calculul capitalului angajat întrucât reprezintă o sursă de finanțare a acestuia.
- Datoriile legate de salarii sunt alocate activităților în același mod ca și cheltuielile asociate salariilor.
- Alți creditorii sunt alocați entității relevante pe baze adecvate tipului de creditor respectiv.

4.7.7 Provizioane

Provizioanele sunt fie alocate direct entității corespunzătoare (activitate, element de rețea sau echipamente auxiliare), fie alocate în funcție de baze adecvate costului respectiv. Conturile principale, cu bazele lor de alocare corespunzătoare, sunt următoarele:

- Costuri de restructurare, atribuite pe baza costurilor salariale
- Deprecierea activelor, ce urmează tratamentului activelor provizionate.

4.8 Alocarea echipamentelor și activităților auxiliare

Echipamentele și activitățile auxiliare se referă în principal la costurile de întreținere și exploatare și la capitalul angajat aferente echipamentelor informatice, vehiculelor, clădirilor, telefoanelor mobile și programelor informatice ale Romtelecom.

Acestea sunt alocate în modul următor:

- Echipamente informatice, telefoane mobile și vehicule: sunt alocate către entitățile/activitățile departamentale pe baza datelor administrative ale Romtelecom folosind ca element generator de cost utilizarea/proprietatea asupra acestor active;
- Programe informatice: alocate în funcție de natura activului respectiv. Programele informatice aferente rețelei sau platformei și costurile de licență sunt alocate echipamentelor de rețea relevante. Programele informatice de birou și costurile de licență sunt atribuite entităților departamentale, pe baza aceleiași alocări ca și în cazul echipamentelor informatice (vezi punctul anterior). Programe informatice de facturare și alte programe specifice sunt alocate activității relevante (de ex. facturare vânzare cu amănuntul);
- Clădiri: toate costurile de exploatare și capitalul angajat aferente clădirilor Romtelecom sunt alocate unui set de entități legate de spațiul fizic ocupat, pe baza utilizării clădirilor Romtelecom. Entitățile de ‘spațiu fizic ocupat’ cuprind entități aferente departamentelor (de exemplu finanțe), specifice echipamentelor de rețea (de exemplu spațiu destinat comutatoarelor digitale locale), specifice activităților (de exemplu depozitare). Baza alocării o constituie colectarea de date privind utilizarea suprafeței (m²) fiecărei clădiri, ca parte din controlul administrativ al Romtelecom asupra clădirilor sale.

4.9 Alocarea entității „spațiu”

După cum s-a arătat în secțiunea anterioară, costurile cu cladirile Romtelecom (atât cele de exploatare, cât și capitalul angajat) sunt alocate unui set de entități de ‘ocupare a spațiului’. Aceste entități sunt, la rândul lor, alocate mai departe în modul următor:

- cele aferente departamentelor sunt alocate entității-departament echivalente;
- cele aferente instalațiilor de rețea sunt alocate direct entității de instalații de rețea relevante;
- cele aferente unei activități specifice sunt alocate direct entității-activitate relevante;
- spațiile neutilizate din clădiri sunt considerate cheltuieli generale ale companiei.

4.10 Alocarea costurilor departamentale

Toate costurile de exploatare și capitalul angajat care au fost alocate entităților departamentale sunt ulterior alocate tuturor entităților-activitate pe baza numărului total de ore înregistrat pe activitate de angajații fiecărui departament. Informațiile legate de numărul de ore sunt înregistrate în sistemul Romtelecom de plată a salariilor, provenind din sistemului de pontaj utilizat de angajații Romtelecom, și sunt încărcate în modelul de calcul al costurilor pentru această etapă de alocare.

Datorită modificărilor structurale operate pe parcursul anului, unele departamente nu au completat pontaje pe activități în cursul anului 2005 și de aceea pentru aceste departamente a fost utilizată o abordare diferită. Departamentele în cauză sunt cele de la sediul central care nu au completat foi de pontaj în 2005. Aceste departamente de la sediul central se împart în trei categorii:

- a) departamente aflate la sediul central care desfășoară numai activități generale. Aceste departamente au fost alocate pe baza unei analize specifice a structurii departamentului, a principalelor activități desfășurate de acestea. Aceste activități sunt împărțite în cele care sunt dependente de personal și de aceea sunt alocate în funcție de salarii, și cele care sunt neatribuibile și sunt alocate în funcție de costul total alocat.
- b) departamente aflate la sediul central care desfășoară activități tehnice – aceste departamente sunt aceleași cu cele din 2004 dar acum își desfășoară activitatea preponderent la sediul central. Astfel, pentru a determina orele pe activități aferente anului 2005, este mai adecvat să se folosească pentru calculul elementului generator de costuri media procentelor orelor lucrate pe activități în 2004 și în 2006.
- c) Există un grup de departamente care își desfășoară activitatea atât la nivel regional cât și la sediul central. Structura și funcțiile acestor departamente diferă față de 2004 și trebuie tratate diferit de cele din categoria b) menționată mai sus. Pentru personalul care își desfășoară activitatea la nivel regional s-a folosit sistemul de pontaj completat pentru 2005. Având în vedere că pentru personalul care își desfășoară activitatea la nivel central nu a existat sistem de pontaj completat pentru 2005, s-a folosit pentru alocarea costurilor sistemul de pontaj completat pentru 2006.

4.11 Alocarea activităților tehnice

Aceste activități tehnice includ toate activitățile de operare și întreținere legate de echipamentele de rețea. Majoritatea activităților de acest tip sunt alocate pe o bază de 1:1 către entitatea-echipament de rețea corespunzătoare. O parte dintre aceste activități se referă la un grup de entități-echipamente de rețea corelate. Aceste activități au fost alocate entităților-instalații individuale, pe baza unui element generator de cost de tip tehnic adecvat, cum ar fi capacitatea, cantitatea de echipament, etc.

4.12 Alocarea echipamentelor de rețea

4.12.1 Prezentare generală

Procesul de alocare a costurilor echipamentelor de rețea aparținând rețelei de acces și de transport către elementele de rețea, se bazează pe sursele de date operaționale și de planificare a rețelei, precum și pe expertiza inginerilor Romtelecom și a furnizorilor de echipamente.

Împreună, elementele rețelei alcătuiesc toate costurile și capitalul angajat ale unităților de afaceri separate „rețea de transport” și „rețea de acces”. Alocările principale ale echipamentelor de rețea sunt prezentate pe larg în continuare.

4.12.2 Echipament de comutare

Principalele elemente generatoare de cost pentru echipamentele de comutare sunt liniile și traficul.

Costurile echipamentelor de comutare sunt alocate elementelor de rețea corespunzătoare pe baza unui studiu tehnic detaliat, realizat în vederea analizării funcționalității acestui echipament.

Pe baza acestui studiu este identificată alocarea costurilor totale de comutare între unitatea de afaceri “rețea de acces” și unitatea de afaceri “rețea de transport”. Echipamentul specific inclus în acest studiu este format din porturile de abonat, porturile de conectare, echipamente specifice de comutare, programele informatice aferente și alte echipamente auxiliare de comutare.

Cheltuielile aferente comutării sunt asociate principalelor elemente generatoare de cost, după cum urmează:

- Linii – costurile asociate echipamentelor care au funcția de a furniza accesul la rețea;
- Trafic – costurile asociate echipamentelor care au funcția de a stabili și a menține deschisă o cale de rețea completă pentru transmiterea apelurilor.

Această analiză este efectuată pentru toate tipurile de echipamente de comutare.

4.12.3 Echipamentele de transmisie

Echipamentele de transmisie oferă următoarele tipuri de legături:

- legături între echipamente acces/ locație client și locațiile centralelor telefonice;
- legături între concentratoare și centralele telefonice;
- legături între centralele telefonice .

Echipamentul de transmisie pentru aceste legături este înregistrat de Romtelecom pe tipuri de echipamente (de exemplu STM1). Pe baza informațiilor tehnice din registrul de mijloace fixe, echipamentul de transmisie este evidențiat separat în funcție de locația în rețea (exemplu inelul de transmisie). Odată ce s-a făcut această evidențiere separată, capacitatea fiecărui tip de echipament se alocă pe baza capacității de transmisie utilizate între următoarele elemente de rețea:

- utilizarea PSTN împartită pe legături de transmisie (de exemplu comutator local (Lx) către comutator tranzit (Tx))
- utilizare pentru linii închiriate
- alte utilizări după funcție

La baza acestei alocări s-a aflat un studiu al capacității de transmisie efectuat de departamentele tehnice ale Romtelecom.

Cablurile din fibră optică folosite la conectarea legăturilor de transmisie sunt analizate într-o manieră similară. Elementul generator de cost folosit la alocare este lungimea în kilometri a cablului asociat cu inelele identificate în cadrul ierarhiei rețelei Romtelecom. În continuare, alocarea fiecărui nivel al ierarhiei se face pe baza capacității de echipamentelor de transmisie.

Există, în consecință, două tipuri de elemente de rețea pentru echipamentele de transmisie:

- Legăturile de transmisie dependente de capacitate (capacitatea echipamentului SDH); și
- Legăturile de transmisie dependente de lungime (kilometri de cablu din fibră optică).

4.12.4 Rețeaua de cabluri de acces subterane

Cablurile subterane din cupru asigură conectarea de la nivelul centralei până la ultimul punct de distribuție al rețelei de acces. Aceste cabluri sunt înregistrate în registrul de mijloace fixe al Romtelecom drept cabluri subterane din cupru. Cablurile sunt folosite la transportul serviciilor de acces local, cum ar fi PSTN și ISDN, precum și al unor servicii cum ar fi circuitele private care necesită căi speciale. Principalul factor de cost este numărul de kilometri perechi de cablu.

4.12.5 Rețeaua de conducte

Rețeaua de conducte furnizează căile fizice subterane descrise în secțiunea anterioară 4.12.4. Rețeaua este folosită atât la transportul serviciilor de acces local cum sunt PSTN, ISDN și al circuitelor private care necesită căi dedicate, cât și al legăturilor de transmisie. Principalele elemente generatoare de cost pentru conducte sunt numărul total de kilometri de conductă și kilometri tub.

Procesul de alocare a costurilor conductei între unitățile de afaceri “rețea de transport” și “rețea de acces” se face pe baza unei verificări analitice a datelor referitoare la mijloacele fixe conducte din registrul de mijloace fixe al Romtelecom și utilizarea acestora.

4.12.6 Echipamente de suport aerian

Rețeaua aeriană furnizează căile fizice aeriene. Acestea sunt înregistrate în registrul de mijloace fixe ca stâlpi și echipamente aeriene. Rețeaua aeriană este utilizată pentru a transporta atât servicii de acces local, cum sunt PSTN și ISDN, cât și servicii tip circuite private care necesită căi speciale. Rețeaua este folosită, de asemenea, pentru a transporta legături de transmisie ale rețelei de transport. Principalul factor de cost pentru echipamentele suport aeriene îl reprezintă kilometrii-cablu.

Procesul de alocare a costurilor acestor active între unitatea de afaceri „rețea acces” și unitatea de afaceri „rețea de transport” se face pe baza verificării analitice a datelor referitoare la echipamentele aeriene din registrul de mijloace fixe al Romtelecom și utilizarea acestora.

4.13 Alocarea activităților generale ale companiei

Toate activitățile generale ale companiei (ex. finanțe și planificare strategică) sunt alocate tuturor celor patru unități de afaceri (acces, transport, vânzare cu amănuntul și alte activități) pe baza metodei marjelor egal proporționate, folosind costurile de exploatare și capitalul angajat alocate acestor unități de afaceri ca bază a alocării. Costurile de exploatare folosite ca bază a alocării exclud toate plățile către alți operatori, costul transferurilor interne, precum și plățile către ANRC.

4.14 Alocarea cheltuielilor aferente rețelei de transport și rețelei de acces

Toate cheltuielile comune aferente rețelei (de exemplu activități ca planificarea rețelei) sunt aferente fie numai rețelei de transport sau celei de acces, fie amândurora. Aceste cheltuieli sunt alocate elementelor de rețea adecvate ale fiecărei unități de afaceri, folosind metoda marjelor egal proporționate, pe baza costului total de exploatare alocat elementelor de rețea.

4.15 Decontări Interne

4.15.1 Prezentare generală

Decontările interne ale elementelor de rețea din unitățile de afaceri “rețea de transport” și “rețea de acces” către unitățile/subunitățile de afaceri “vânzare cu amănuntul” și “alte activități” (și către produsele acestora) sunt calculate pe baza volumelor de utilizare înregistrate și a tarifelor decontărilor interne, stabilite fie prin referință la prețul la care serviciile rețelei de transport sunt puse la dispoziția altor operatori, fie, acolo unde nu există asemenea echivalent, la costul complet alocat al activității relevante.

4.15.2 Conținutul unității de afaceri “rețea de transport”

Unitatea de afaceri “rețea de transport” este alcătuită din: veniturile de interconectare de la alți operatori, veniturile din decontări interne de la unitățile de afaceri “vânzare cu amănuntul” și “alte activități”, precum și din costurile și capitalul angajat al tuturor elementelor rețelei de transport.

4.15.3 Conținutul contului unității de afaceri “rețea de acces”

Unitatea de afaceri “rețea de acces” este alcătuită din veniturile din servicii de acces de la alți operatori și din venitul din decontările interne de la unitățile de afaceri “vânzare cu amănuntul”, precum și din costul și capitalul angajat al tuturor elementelor rețelei de acces.

4.15.4 Conținutul unității de afaceri “vânzare cu amănuntul”

Unității de afaceri “vânzare cu amănuntul” i-au fost atribuite toate veniturile, costurile și capitalul angajat aferente acesteia, inclusiv costurile decontărilor interne pentru utilizarea rețelei de transport și a rețelei de acces.

4.15.5 Conținutul unității de afaceri “alte activități”

Unității de afaceri “alte activități” i-au fost atribuite toate veniturile, costurile și capitalul angajat aferente acesteia, inclusiv costurile decontărilor interne, pentru utilizarea rețelei de transport.

5 Decontări Interne

5.1 Introducere și prezentare generală

În conformitate cu obligația de evidență contabilă separată, Romtelecom întocmește situații financiare separate pentru fiecare dintre unitățile sale de afaceri: rețea de transport, subunitățile rețelei de transport, rețea de acces, vânzare cu amănuntul și subunitățile rețelei vânzare cu amănuntul și alte activități.

Romtelecom are obligația de a întocmi situațiile financiare pe baza costului curent folosind decontările interne calculate în conformitate cu principiile descrise mai jos.

5.2 Costurile rețelei

Unitatea de afaceri „rețea de transport” vinde o serie de servicii de rețea menite să răspundă diferitelor nevoi ale altor operatori și, respectiv, ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul.” Prețul fiecărui astfel de serviciu se bazează pe elementele de rețea sau componente ale acestora, utilizate în furnizarea serviciului.

Un element de rețea este o unitate de echipament de rețea sau activitate al cărei cost poate fi identificat separat, dar care, în majoritatea cazurilor, nu poate fi furnizată separat, de exemplu o legatura între un comutator local și unul de tranzit. Toate serviciile furnizate de unitatea de afaceri „rețea de transport”, fie către alți operatori, fie către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, sunt alcătuite din combinații între unul sau mai multe elemente de rețea.

Romtelecom are obligația de a respecta principiul nediscriminării în calcularea decontărilor interne de la unitățile de afaceri de vânzare de gros („rețea de transport” și „rețea de acces”) către unitățile de afaceri de vânzare cu amănuntul („vânzare cu amănuntul” și „alte activități”) utilizate la pregătirea situațiilor financiare separate. Conform acestui principiu, furnizarea serviciilor interne trebuie să se realizeze în condiții echivalente celor oferite altor operatori externi. Cu toate acestea, în 2005, prețurile practice pentru serviciile furnizate operatorilor externi, nu s-au bazat pe calcularea unui preț unitar pentru elementele de rețea individuale, în conformitate cu principiul definit anterior. Prin urmare, pentru a se asigura conformitatea cu ambele principii enunțate mai sus, decontările interne au fost determinate pe baza aplicării unui cost mediu pe element de rețea corespunzător utilizării elementului de rețea relevant pentru fiecare serviciu.

Decizia 1380 / EI din 18 decembrie 2003 ANRC solicită prezentarea unei note la Situațiile Financiare Separate „Structura decontărilor interne între rețeaua de transport și cea de vânzare cu amănuntul”. Pentru Situațiile Financiare Separate aferente anului 2004 ANRC a aprobat pe baza *Deciziei 1250 / EI din 5 iulie 2005* neprezentarea acestei note de către Romtelecom. Această decizie stabilește totuși că nota respectivă trebuie întocmită începând cu 2005. În consecință, în 2005 metodologia pentru prezentarea decontărilor interne între unitățile de afaceri ale Romtelecom a fost modificată pentru a reflecta introducerea acestei note. Elementele rețelei de transport au fost asociate Serviciilor Standard (a se vedea secțiunea Servicii Standard), cum sunt de exemplu serviciile de origine a apelurilor, de terminare a apelurilor etc. Prin urmare, serviciile vândute de unitatea de afaceri rețea de transport vor fi obținute prin combinarea serviciilor standard și a elementelor de rețea corespunzătoare componente neafere rețelei de transport, pentru a determina decontările interne. Ajustarea realizată pentru asigurarea respectării principului nediscriminării se determină pe baza costului

mediu al serviciilor standard și elementelor de rețea corespunzătoare componenteii neafereente rețelei de transport, pe baza utilizării acestora la furnizarea fiecărui serviciu.

5.3 Servicii Standard

Romtelecom a definit următoarele servicii standard:

- 1) Originare apel – un concentrator, o conexiune între un concentrator și un comutator local, și un comutator local folosit pentru originarea apelului.
- 2) Terminare apel - un concentrator, o conexiune între un concentrator și un comutator local, și un comutator local folosit pentru terminarea apelului.
- 3) Componentă de transport între comutatoare locale (componentă de transport Lx-Lx) – un comutator local și o conexiune între un comutator local și alt comutator local, dar neincluzând al doilea comutator local.
- 4) Componentă de transport între un comutator local și unul de tranzit (componentă de transport Lx-Tx) – un comutator de tranzit și o conexiune între un comutator de tranzit și un comutator local, dar neincluzând comutatorul local.
- 5) Componentă de transport între două comutatoare de tranzit (componentă de transport Tx-Tx)– un comutator de tranzit și o conexiune între două comutatoare de tranzit, dar neincluzând și al doilea comutator de tranzit.
- 6) Tranzit între două comutatoare de tranzit (Tranzit Tx-Tx)– două comutatoare de tranzit și o conexiune între ele.
- 7) Simplu tranzit comutator local – un comutator local
- 8) Simplu tranzit comutator de tranzit – un comutator de tranzit.
- 9) Segment de serviciu cu amănuntul, originare apel (segment-originare apel)– un concentrator și o conexiune de la concentrator la un comutator local.
- 10) Segment de serviciu cu amănuntul, terminare apel (segment-terminare apel)- un concentrator și o conexiune de la concentrator la un comutator local.
- 11) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între două comutatoare locale (segment tranzit Lx-Lx) – o conexiune între două comutatoare locale.
- 12) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între un comutator local și unul de tranzit (segment transit Lx-Tx) – o conexiune între un comutator local și unul de tranzit.
- 13) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între două comutatoare de tranzit (segment transit Tx-Tx)- o conexiune între două comutatoare de tranzit.
- 14) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între un comutator de tranzit și comutatorul internațional (segment transit Tx-IGW)– o conexiune între un comutator de tranzit și un comutator internațional.

15) Componenta comutatorului internațional – comutatorul internațional.

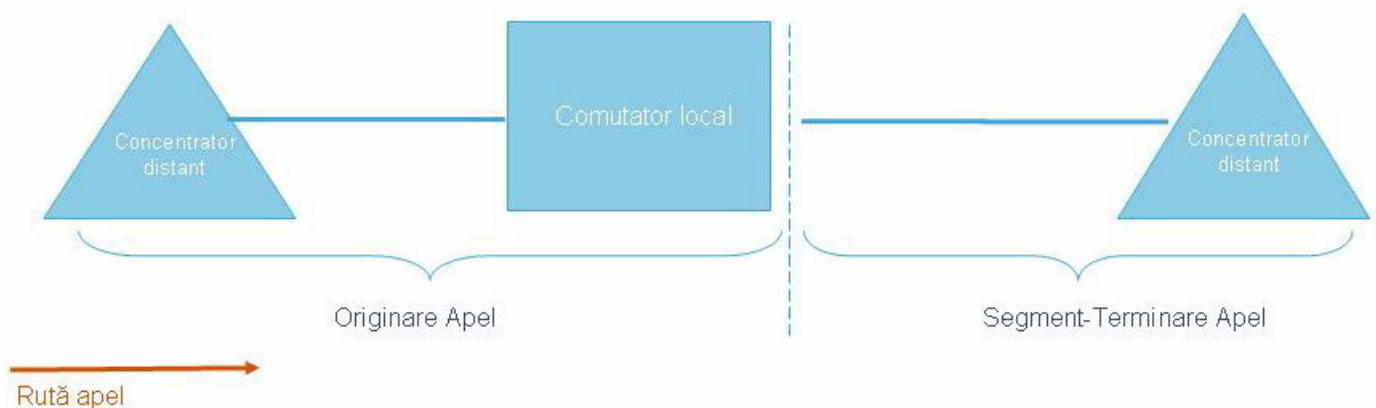
Aceste Servicii Standard pot fi regăsite în descrierea schematică a fiecărei rute definite.

5.4 Tipuri de rute

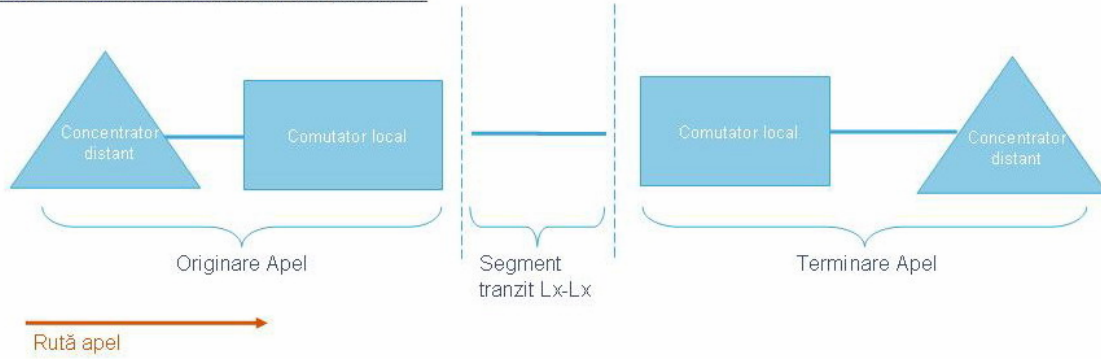
Următoarele diagrame descriu principalele 7 tipuri de rute utilizate pentru calcularea decontărilor interne pe baza serviciilor standard:

- Ruta 1 – un comutator local
- Ruta 2 – două comutatoare locale adiacente
- Ruta 3 – simplu tranzit
- Ruta 4 – dublu tranzit
- Ruta 5 – triplu tranzit
- Ruta 6 – Simplu tranzit și comutator internațional
- Ruta 7 – Dublu tranzit și comutator internațional

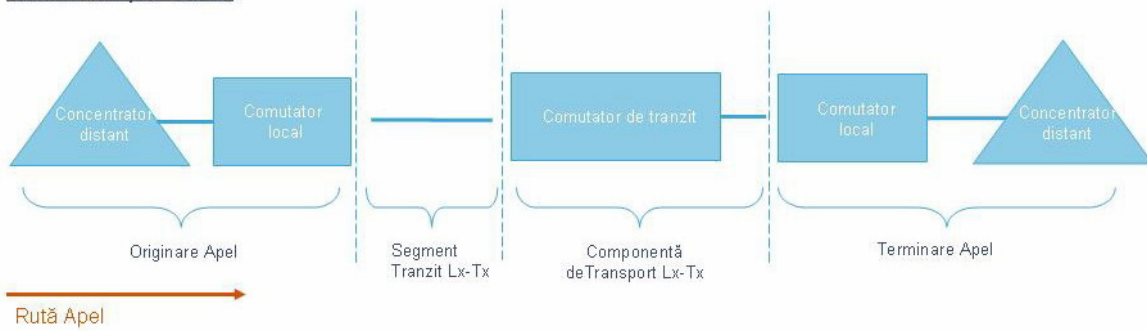
Ruta 1 – Un Comutator Local

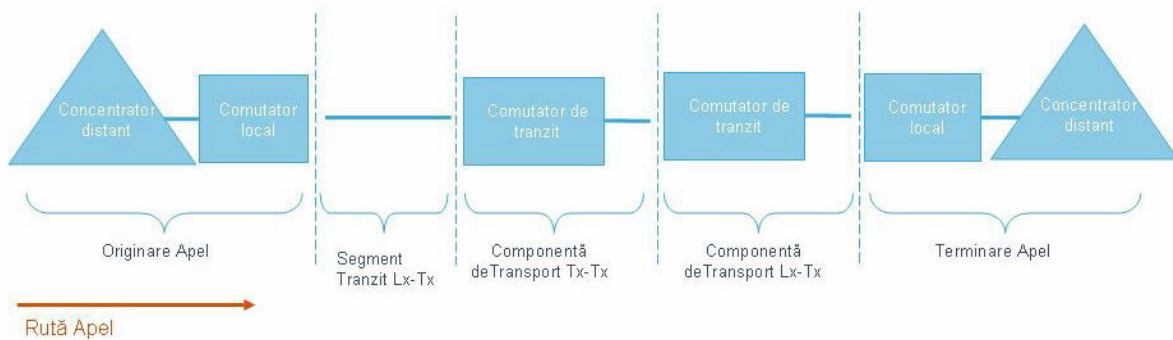
Ruta 2 – Două Comutatoare Locale adiacente

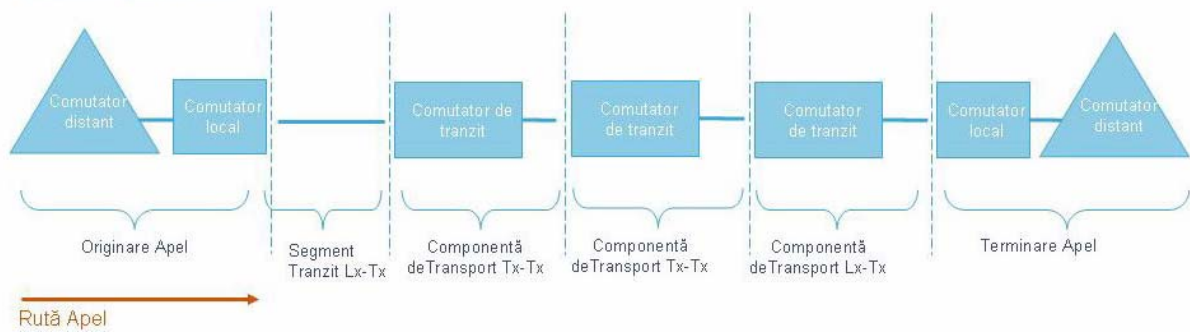
Ruta 3 – Simplu Tranzit

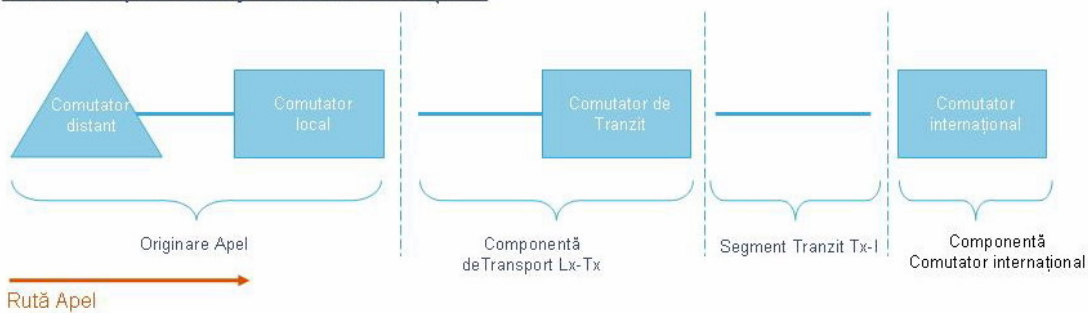
Ruta 4 – Dublu Tranzit

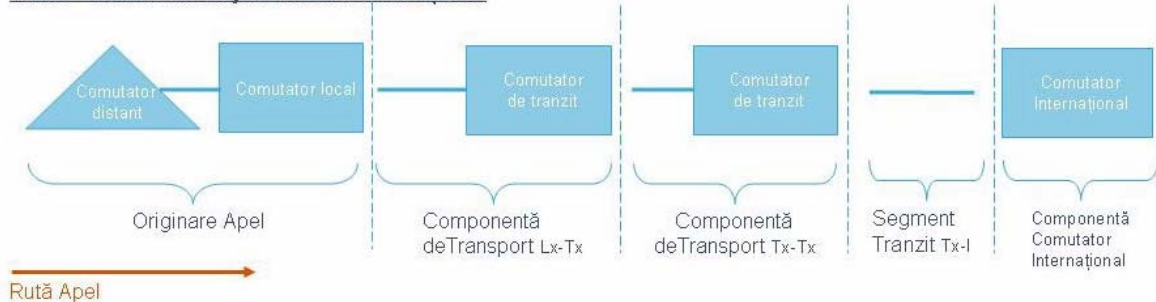
Ruta 5 – Triplu Tranzit

Ruta 6 – Simplu Tranzit și comutator internațional

Ruta 7 – Dublu Tranzit și comutator internațional

5.5 Decontări interne ale unității de afaceri „rețea de transport”

5.5.1 Principiu

Abordarea adoptată pentru tarificarea transferului intern al elementelor de rețea utilizate de operatori interni și externi se bazează pe calcularea unui cost mediu pe element de rețea, aferent fiecărui tarif extern, având în vedere legătura cu costul complet alocat al elementelor de rețea utilizate în furnizarea sa. Aceste cheltuieli determinate în mod individual sunt agregate pentru a determina un cost mediu ponderat pe element de rețea. Factorii de ponderare aplicați în scopul determinării acestui cost mediu se bazează pe volumul total al tipurilor de servicii asociate, incluzând volumele serviciilor de vânzare cu amănuntul, care sunt atribuite celui mai apropiat tip de servicii externe echivalente.

În cazul elementelor de rețea care nu contribuie la furnizarea serviciilor către operatorii externi, decontările interne sunt bazate pe calcularea costurilor unitare complet alocate și factorii de utilizare a acestora în cursul anului respectiv.

Costurile unitare ale elementelor de rețea descrise mai sus sunt combinate pentru a calcula costul unitar al Serviciilor Standard.

5.5.2 Cerințe privind volumele de servicii și utilizare

Sistemul utilizat pentru calcularea tarifelor decontărilor interne și întocmirea Situațiilor Financiare Separate conține date nefinanciare, inclusiv analize detaliate privind volumele de servicii și utilizarea rețelei. Principalele clase de informații necesare calculării decontărilor interne sunt sumarizate mai jos.

- Volume de trafic pe produs/serviciu (în minute);
- Factori de utilizare pe Servicii Standard pe produs/serviciu; și
- Utilizarea Serviciilor Standard (în minute) .

5.5.3 Calcularea decontărilor interne ale unității de afaceri „rețea de transport” către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”.

Costul calculat al Serviciilor Standard și al componentei neafere rețelei de transport constituie baza decontărilor interne cu unitățile de afaceri „vânzare cu amănuntul” și „alte activități”. Factorii de utilizare ai Serviciilor Standard și volumele de servicii sunt aplicate la costurile calculate ale Serviciilor Standard și componentei neafere rețelei de transport pentru a determina tarifele de decontare internă aferente acestora.

Factorii de utilizare ai Serviciilor Standard sunt calculați utilizând eșantioane reprezentative de apeluri pentru toate produsele și serviciile, pe baza examinării traficului pentru două luni. Fiecare produs are un număr de rute posibile ale apelului care vor fi furnizate prin utilizarea unor combinații diferite de elemente de rețea. Fiecare din aceste rute din evidențiate în datele colectate sunt mapate către o rută definită (a se vedea secțiunea Rute) care este constituită din Servicii Standard și componente neafere rețelei de transport. Pentru a păstra un număr rezonabil de Servicii Standard, Romtelecom a utilizat două ipoteze simplificatoare:

- 1) Conexiunea dintre concentrator și comutatorul local include orice conexiune între concentratoare, așa cum s-a întâmplat și în cazul elaborării Situațiilor Financiare Separate pentru anul 2004. Pentru a limita numărul necesar de Servicii Standard, fiecare serviciu care utilizează conexiuni între concentratoare, are aceeași marjă de creștere aplicată factorului de rutare de la concentrator la comutatorul local. Această marjă de creștere este calculată pe baza mediei ponderate a tuturor serviciilor care au în componența lor o conexiune între două concentratoare; și
- 2) Fiecare serviciu care utilizează un concentrator se consideră ca utilizează în aceeași proporție concentratorul distant față de cel colocat într-un comutator local. Această proporție este calculată pe baza mediei ponderate a serviciilor care utilizează un concentrator.

În scopul asigurării transparenței, este de notat faptul că tarifele de decontare internă pentru Situațiile Financiare Separate retratate întocmite pentru anul 2004, au fost calculate utilizând

procedura descrisă în cadrul Metodologiei privind realizarea evidenței contabile separate pentru anul 2004 și din acest motiv nu include ipotezele simplificatoare prezentate mai sus.

Decontările interne sunt calculate în două etape:

- agregarea costurilor unitare ale Serviciilor Standard și componentelor neaferește rețelei de transport în costuri unitare ale serviciilor de rețea;
- multiplicarea costurilor unitare ale serviciilor de rețea cu volumele de servicii aferente acestora.

În continuare este prezentat un exemplu privind procedura de determinare a tarifelor aferente componentei de transport:

Etapa 1. Costurile unitare ale serviciilor de rețea

	Serviciu Standard 1	Serviciu Standard 2	Serviciu Standard n	Cost total
Cheltuială/Cost unitar	X	X		
Factor de utilizare a Serviciului Standard	X	X		
Costul serviciului	X	X	X	X

Etapa 2 Costuri unitare ale serviciilor de rețea

Costurile totale ale serviciilor sunt calculate prin multiplicarea costurilor unitare ale Serviciilor Standard cu volumele de servicii corespunzătoare acestora.

Exemplul de mai sus este specific unui serviciu de rețea aferent componentei de transport. Calculul pentru serviciile de rețea corespunzătoare componentei neaferește rețelei de transport se face în mod similar.

5.6 Decontări interne ale unității de afaceri „rețea de acces”

5.6.1 Principiu

Decontările interne cu „rețeaua de acces” sunt bazate pe costul unitar calculat pentru elementele rețelei de acces și utilizarea acestor elemente de rețea în cadrul perioadei de raportare relevante.

5.6.2 Cerințe privind volumele de servicii și utilizare

Sistemul utilizat pentru calcularea decontărilor interne și întocmirea Situațiilor Financiare Separate conține informații nefinanciare, inclusiv analize detaliate a volumelor de servicii și utilizării rețelei. Tabelul de mai jos prezintă sumar principalele clase de informații:-

Utilizarea elementului „rețea acces”

- Volume pe produs/serviciu;
- Factorul de utilizare pe element „rețea de acces” pe produs/serviciu;
- Utilizarea elementelor de rețea de acces

Costurile calculate ale elementelor de rețea de acces constituie baza decontărilor interne ale unității de afaceri „rețea de acces” către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Pentru a calcula valoarea decontării interne, volumele serviciilor cu amănuntul sunt aplicate costurilor calculate ale elementelor de rețea de acces.

Decontările interne sunt calculate în două etape:

- agregarea costurilor unitare ale elementelor de rețea în costuri unitare ale serviciilor de rețea;
- multiplicarea costurilor unitare ale serviciilor de rețea cu volumelor de servicii aferente.

5.7 Raportarea decontărilor interne

Situațiile Financiare înregistrează decontările interne specificate mai sus ca:

- Venituri ale unității de afaceri „rețea de transport” provenind de la unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul” și alte unități de afaceri;
- Venituri ale unității de afaceri „rețea de acces” provenind de la unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul”; și
- Cheltuieli de exploatare în unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul” și unitatea de afaceri „alte activități”,

Achizițiile unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” de la unitatea de afaceri „rețea de transport” și unitatea de afaceri „rețea de acces” sunt analizate în forma generală descrisă în cadrul proformei Situațiilor Financiare, așa cum este specificat în Decizie.

6 Politici contabile pe baza costurilor curente

6.1 Bazele întocmirii situațiilor financiare

Situațiile Financiare Separate sunt întocmite în conformitate cu următoarele, listate în ordinea priorității:

- Principii contabile de reglementare;
- Metode de alocare;
- Decontări interne; și
- Politici contabile

Situațiile Financiare Separate conferă prioritate prevederilor Deciziei.

În conformitate cu prevederile Deciziei, aceste situații financiare au fost întocmite utilizând rezultatele individuale ale Companiei, întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) inclusiv Standardele Internaționale de Contabilitate („IAS”), emise de Comitetul pentru Standardele Internaționale de Contabilitate și de Comitetul pentru Interpretarea Standardelor Internaționale de Contabilitate. Acestea nu sunt situațiile financiare ale *Romtelecom*.

Societatea efectuează înregistrările contabile în lei românești („RON”) în conformitate cu legislația românească. Situațiile financiare statutare anuale sunt întocmite în conformitate cu cerințele contabile ale legislației românești și practicile contabile emise de Ministerul Finanțelor Publice din România. Aceste situații financiare se bazează pe înregistrările contabile statutare ale *Romtelecom*, care sunt întocmite în baza convenției costului istoric, cu excepția anumitor indexări privind imobilizările corporale.

Situațiile Financiare pe baza costurilor curente pentru unități de afaceri și sub-unități sunt întocmite în baza conceptului menținerii capitalului financiar. Conform acestui concept, profitul bazat pe costurile curente este obținut prin ajustarea profitului bazat pe costurile istorice pentru a reflecta efectul modificării valorii activelor și al erodării puterii de cumpărare a capitalurilor proprii în cursul anului datorită inflației generale. Totuși, ajustarea la inflație a capitalurilor proprii nu este relevantă pentru unitățile de afaceri și activități. Valorile activelor sunt ajustate pentru a ajunge la valoarea acestora pentru companie, de regulă, echivalentă cu costul curent net de înlocuire al acestora. Modificările valorii activelor sunt prezentate ca și câștiguri sau pierderi din retratare nerealizate. Acestea includ de asemenea alte mișcări care sunt înregistrate direct în rezerve în contabilitatea bazată pe costul istoric. Detalii suplimentare privind evaluarea activelor sunt prezentate în capitolul 7.

Întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu principiile contabile general acceptate presupune utilizarea de estimări și ipoteze care afectează valorile raportate ale activelor și datoriilor și prezentarea activelor și datoriilor incerte la data întocmirii situațiilor financiare și veniturile și cheltuielile raportate pentru perioada de raportare. Cu toate că aceste estimări sunt bazate pe cele mai bune cunostinte ale managementului referitoare la evenimentele și acțiunile curente, rezultatele reale pot fi diferite de aceste estimări.

Acolo unde este necesar, cifrele comparative au fost ajustate pentru a fi în concordanță cu schimbările în modalitatea de prezentare din anul curent.

6.2 Conversia în monedă străină

6.2.1 Moneda Situațiilor Financiare Separate

Elementele incluse în Situațiile Financiare Separate sunt măsurate în moneda mediului economic în care Societatea își desfășoară preponderent activitatea („moneda de măsurare”). Situațiile Financiare Separate sunt prezentate în lei românești (RON), care este și moneda funcțională și de raportare a Societății. În plus, conform Deciziei, situațiile sunt prezentate și în Euro.

6.2.2 Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în monedă străină sunt convertite în moneda de măsurare la cursurile de schimb valabile la data tranzacțiilor. Câștigurile și pierderile rezultate din decontarea acestui tip de tranzacții și din conversia activelor și datoriilor monetare exprimate în monedă străină sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, în cadrul rezultatului financiar.

Prezentarea situațiilor în Euro este bazată pe aplicarea cursului de schimb valabil la data bilanțului contabil. Acest curs de închidere este aplicat uniform în calcularea soldurilor de capital angajat mediu ponderat prezentat în Euro.

6.3 Contabilitatea în mediu hiperinflaționist

Înainte de 1 iulie 2004, ajustările și reclasificările efectuate în înregistrările statutare în scopul prezentării IFRS includeau retratarea soldurilor și tranzacțiilor pentru modificările puterii generale de cumpărare a RON în conformitate cu IAS 29 („Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste”). IAS 29 impune ca situațiile financiare întocmite în moneda de raportare a unei economii hiperinflaționiste să fie retratate în termenii unității de raportare de la data bilanțului contabil. Deoarece caracteristicile mediului economic din România indică încetarea hiperinflației, începând cu 1 iulie 2004 Societatea nu mai aplică prevederile IAS 29. Prin urmare, valorile raportate în termenii unității de raportare la data de 30 iunie 2004 sunt tratate ca bază pentru valorile prezentate în situațiile financiare IFRS care stau la baza întocmirii Situațiilor Financiare Separate.

Retratarea a fost calculată utilizând variația Indicele Prețului de Consum („CPI”), din România, publicat de Comisia Națională de Statistică. Indicii utilizați în retratarea cifrelor respective, pe baza prețurilor din 2001 (2001 = 100) pentru perioada de trei ani încheiată la 31 decembrie 2003, și pentru perioada de șase luni încheiată la 30 iunie 2004 sunt:

<u>An</u>	<u>Variația IPC</u>	<u>Indici</u>
2001	30,3%	1.303
2002	17,8%	1.535
2003	14,1%	1.751
30 iunie 2004	3,76%	1.817

Principiile urmate în retratarea cifrelor în cursul perioadei de hiperinflație sunt:

6.3.1 Active și pasive monetare

Numerarul și echivalentul de numerar, creanțele (cu excepția avansurilor plătite furnizorilor de mijloace fixe), datoriile și împrumuturile purtătoare de dobândă nu sunt retratate deoarece sunt considerate active și datorii monetare și, în consecință, sunt prezentate în RON la data bilanțului contabil.

Câștigurile sau pierderile generate de poziția monetară netă care apar ca urmare a inflației și deținerii de active și datorii monetare sunt estimate aplicând variația în CPI la media ponderată aferentă perioadei diferenței dintre activele și pasivele monetare.

Deoarece caracteristicile mediului economic din România indică încetarea hiperinflației la 1 iulie 2004, Romtelecom nu a mai înregistrat câștigurile sau pierderile generate de poziția monetară netă care apar ca urmare a inflației începând cu această dată.

6.3.2 Elemente nemonetare

Elementele nemonetare (acele elemente ale bilanțului contabil care nu erau exprimate în RON la 30 iunie 2004) au fost retratate pe baza costului lor istoric sau de evaluare prin aplicarea variației în CPI fie de la data achiziției, evaluării sau aportului, la 30 iunie 2004.

6.3.3 Contul de profit și pierdere

Deoarece mediul economic din România a încetat să fie hiperinflaționist începând cu 1 iulie 2004, elementele din contul de profit și pierdere înregistrate în perioada următoare (inclusiv întreg exercițiul financiar 2005) nu au fost retratate, cu excepția tranzacțiilor care nu sunt de natură monetară referitoare la elemente de bilanț apărute în primul semestru al exercițiului 2004, cum ar fi amortizarea, și provizioanele pentru stocuri. De asemenea, elementele din contul de profit și pierdere prezentate ca informații financiare comparative și înregistrate înainte de 1 iulie 2004 au fost retratate prin aplicarea variației în CPI de la datele la care elementele de venituri și cheltuieli au fost inițial înregistrate, până la data de 30 iunie 2004. În practică, această retratare este calculată pe o bază medie lunară. Cheltuiala cu amortizarea aferentă anului, precum și pierderile din deprecierea activelor, sunt bazate pe soldurile de sfârșit de an retratate de imobilizări corporale și necorporale. Cheltuiala cu provizionul pentru stocuri este calculată ca diferență între soldurile de închidere și deschidere a provizioanelor.

6.3.4 Comparații

Cu excepția soldurilor aferente imobilizărilor reevaluate la cost curent, informațiile financiare comparative prezentate, sunt retratate la 30 iunie 2004, dată de la care mediul economic din România a încetat să mai fie unul inflaționist.

6.4 Imobilizări corporale

6.4.1 Cost/evaluare

În conformitate cu Decizia, Situațiile Financiare Separate sunt întocmite pe baza costurilor curente utilizând conceptul de menținere a capitalului financiar (FCM). După cum este

specificat în cadrul Deciziei, „utilizarea costurilor curente necesită evaluarea activelor (implicit, a amortizării) la costuri curente. Această evaluare se va realiza utilizând metoda costului de înlocuire. Utilizarea acestei metode presupune evaluarea activelor fie la valoarea curentă de piață a acestora, fie la valoarea unor active moderne, echivalente din punct de vedere al capacității și funcționalității (Modern Equivalent Asset), în cazul acelor active care nu se mai regăsesc pe piață”.

Romtelecom utilizează trei metode diferite disponibile de evaluare a activelor pe baza costurilor curente, fiecare fiind adecvată în anumite circumstanțe.

6.4.1.1 Cost istoric

Costul istoric al unui activ poate fi utilizat ca un substitut pentru costul curent al unui activ pentru care este improbabil ca utilizarea costului istoric să determine o valoare semnificativ diferită de acelea pentru care sunt utilizate costuri curente. Acesta se întâmplă cel mai probabil atunci când:

- activul are o valoare scăzută; și/sau
- durata de viață a activului este relativ scurtă; și/sau
- activele au fost achiziționate în anul în care a avut loc evaluarea.

6.4.1.2 Indexarea

Această metodă este corespunzătoare activelor care au suferit modificări tehnologice minore și pentru care toate costurile directe care au fost generate și capitalizate la zi ar exista și în cazul în care activul ar fi înlocuit astăzi. Evaluarea este direct legată de valoarea istorică înregistrată în registrul de mijloace fixe, asigurând astfel ca toate costurile relevante să fie incluse în evaluare. Indicele utilizat ar trebui, acolo unde este posibil, să fie un indice specific activului. Dacă nu poate fi obținut un indice specific corespunzător, un indice mai general poate fi utilizat ca aproximare a acestuia. Indicii corespunzători pot fi obținuți dintr-un număr de surse diferite de exemplu indici calculați de Institutul Român de Statistica sau indici general acceptați calculați de companii private. Conform Deciziei, metoda indexării a fost adoptată numai în relație cu activele unde utilizarea unei evaluări bazate pe metoda absolută ar fi dificilă; unde a fost adoptată, indexul folosit a fost specific atât geografiei cât și tehnologiei, asigurând ca evaluarea rezultată nu difera de o metodă absolută.

6.4.1.3 Evaluarea absolută

Această metodă de evaluare implică utilizarea cantităților fizice de active și prețurilor unitare curente ale acestora.

Metodologia de evaluare absolută poate fi utilizată cu privire la orice grup de active, dar este necesară în cazul activelor care au suferit modificări tehnologice ce au condus la o incapacitate de a furniza un cost direct de înlocuire. Atunci când se aplică această situație, costul de înlocuire este bazat pe costul unui Activ Modern Echivalent (MEA) cu un potențial de servicii similar. De exemplu, comutatoarele analogice nu mai sunt disponibile din punct de vedere comercial și, prin urmare, echivalentul digital al acestora este utilizat ca MEA. Astfel, toate comutatoarele analogice sunt reevaluate ca tehnologie digitală.

6.4.1.4 Active Moderne Echivalente

După cum este menționat mai sus, în situațiile în care există o modificare tehnologică, activele existente nu se pot înlocui în formă identică, de exemplu, comutatoare analogice. În astfel de cazuri, costul de înlocuire este bazat pe costul unui activ modern echivalent, și anume, costul unui activ modern cu potențial de servicii similar.

Costul de înlocuire al tuturor activelor evaluate pe bază de echivalent modern este calculat prin evaluare absolută. Ca parte a evaluării, diferențele semnificative în ce privește funcționalitatea operațională dintre MEA și activul existent sunt identificate iar evaluarea activului modern echivalent este ajustată pentru a reflecta aceste diferențe.

În cadrul capitolului 7 a fost inclusă o descriere detaliată a metodei de evaluare a mijloacelor fixe.

În elaborarea situațiilor financiare separate trebuie să existe abilitatea de a aloca activele la un nivel mai detaliat decât cel existent în înregistrările din bilanța analitică a contului de mijloace fixe al companiei. Pentru a se conforma cu aceste cerințe, Societatea a reconstruit bilanța analitică a contului de mijloace fixe utilizând o combinație între înregistrările primare și înregistrările legate de inventarierea activelor fixe. Aceste situații financiare reflectă în totalitate rezultatele acestui exercitiu de reconstrucție.

6.4.2 Costurile aferente împrumuturilor

Cheltuielile cu dobânzile aferente tuturor împrumuturilor în vederea finanțării construcției de imobilizări corporale sunt capitalizate pe perioada necesară finalizării și pregătirii activului pentru destinația acestuia. Celelalte costuri cu împrumuturile sunt trecute pe cheltuieli.

6.4.3 Amortizarea

Amortizarea se calculează pe baza metodei liniare în funcție de duratele estimate de viață ale activelor.

Duratele de viață utilă atribuite diferitelor categorii de imobilizări corporale sunt:

	<u>Ani</u>
Clădiri proprii	45
Cablu și echipamente aferente	15-20
Centrale telefonice și echipamente aferente	10-15
Alte mijloace fixe	3-8

Conducerea continuă să evalueze planurile de dezvoltare a rețelei și în consecință revizuieste valorile reziduale ale activelor și duratele lor de utilizare, la data întocmirii fiecărui bilanț.

6.4.4 Terenuri și amenajări de terenuri

Terenurile primite de la Stat cu titlu gratuit sunt evaluate la o valoare estimată la data transferului dreptului de proprietate.

Terenurile nu se amortizează deoarece se consideră că au o durată de viață indefinită. Amenajările de terenuri, cum ar fi pregătirea locației în vederea instalării de echipamente și protejării spațiului tehnic, se amortizează pe baza metodei liniare în funcție de durata de viață a principalului activ(e) de rețea instalat(e) în locația respectivă.

6.5 Imobilizări necorporale

6.5.1 Licențe

Licențele au o durată estimată limitată (nu mai mare de 20 de ani) și sunt înregistrate la cost curent mai puțin amortizarea acumulată și provizioanele pentru depreciere. Amortizarea licențelor este calculată pe baza metodei liniare pe durata licenței.

6.5.2 Programe informatice

Licențele pentru programele informatice achiziționate se capitalizează pe baza costului curent calculat pe baza metodei indexării (pentru detalii, a se vedea capitolul 7). Aceste costuri se amortizează în funcție de durata lor estimată de viață, între 3-5 ani.

De regulă, costurile asociate dezvoltării sau întreținerii programelor informatice sunt recunoscute ca și o cheltuială, în momentul în care sunt efectuate. Totuși, costurile care sunt asociate direct cu un produs unic și identificabil care este controlat de companie și este probabil că va genera beneficii economice în excesul costului, pe o perioadă mai mare de un an, sunt recunoscute ca imobilizări necorporale. Aceste costuri includ cheltuielile cu personalul echipei de dezvoltare și o proporție adecvată din cheltuielile de regie.

Cheltuielile care determină prelungirea duratei de viață și dezvoltarea beneficiilor programelor informatice peste specificațiile și duratele de viață inițiale sunt recunoscute ca îmbunătățiri de capital și sunt adăugate la costul curent al programelor informatice. Aceste cheltuieli sunt capitalizate ca imobilizări necorporale dacă nu sunt parte integrantă a imobilizărilor corporale. Cheltuielile de dezvoltare a programelor informatice recunoscute ca active sunt amortizate pe o bază liniară pe o durată de la 3 la 5 ani.

6.6 Deprecierea activelor nefinanciare

Activele care au o durată de viață nedeterminată nu sunt supuse amortizării și sunt testate anual pentru a evalua gradul de depreciere. Activele care sunt supuse amortizării sunt revizuite pentru identificarea pierderilor din depreciere ori de câte ori evenimente sau schimbări în circumstanțe indică faptul că valoarea contabilă nu mai poate fi recuperată. Pierderea din depreciere se înregistrează pentru valoarea cu care valoarea contabilă netă a activului depășește valoarea recuperabilă. Valoarea recuperabilă reprezintă maximum dintre valoarea justă a activului din care sunt scăzute costurile de vânzare și valoarea de utilizare. Pentru calculul acestei pierderi, activele sunt grupate până la cel mai mic nivel de detaliu pentru care pot fi identificate fluxuri de numerar specifice (unități generatoare de numerar). Activele non-financiare care au suferit depreciere sunt revizuite pentru a identifica posibile reversări de depreciere la fiecare dată de raportare.

6.7 Imobilizari Financiare

Societatea își clasifică imobilizările financiare în active financiare disponibile pentru vânzare. Acestea sunt incluse în active imobilizate cu excepția cazurilor în care conducerea intenționează să cedeze investiția în termen de 12 luni de la data bilanțului contabil.

Achizițiile și vânzările obișnuite de investiții sunt recunoscute la data tranzacției, dată la care Societatea se angajează să cumpere sau să vândă. Investițiile sunt inițial recunoscute la valoarea justă plus costurile de tranzacționare și sunt apoi clasificate la valoarea justă la data raportării ulterioare.

Câștigurile și pierderile realizate din modificări privind valoarea justă sunt recunoscute direct în capitaluri proprii, până când activele financiare sunt vândute ori sunt considerate ca fiind depreciate, în același timp câștigul sau pierderea cumulată recunoscută anterior în capitaluri proprii sunt cuprinse în situația contului de profit și pierdere al perioadei respective.

Investițiile în instrumente de capital care nu au un preț cotat pe o piață activă și cele a căror valoare justă nu poate fi determinată, sunt înregistrate la cost.

Societatea evaluează la fiecare dată a bilanțului contabil dacă există dovezi obiective care să indice că un activ financiar este depreciat. O reducere semnificativă a valorii juste a unui activ financiar sub costul său poate fi considerată un indicator care indică deprecierea acelui activ.

6.8 Stocuri

Stocurile sunt înregistrate la cea mai mică valoare dintre cost și valoarea realizabilă netă. Costul este determinat pe baza metodei primul intrat, primul ieșit (FIFO). În cursul normal al activității, valoarea realizabilă netă este estimată pe baza prețului de vânzare diminuat cu cheltuielile de vânzare. Provizioanele sunt constituite pentru stocuri cu mișcare lentă, deteriorate și uzate fizic sau moral.

6.9 Creanțe Comerciale

Creanțele comerciale sunt înregistrate inițial la valoarea justă și apoi calculate la costul amortizat folosind metoda dobânzii efective diminuată cu provizionul pentru depreciere.

Provizionul pentru deprecierea creanțelor este constituit în cazul în care există dovezi obiective asupra faptului că Societatea nu va fi în măsură să colecteze toate sumele la termenele stabilite inițial. Dificultățile financiare majore ale debitorului, probabilitatea de faliment a debitorului sau reorganizarea financiară și neefectuarea plăților sau existența unor ilegalități referitoare la plăți sunt considerați indicatori care dovedesc că respectiva creanță nu va fi recuperată. Valoarea provizionului este recunoscută în contul de profit și pierdere și este calculată ca diferență între valoarea contabilă a creanței și valoarea prezentă a fluxurilor de numerar estimate actualizate utilizând rata dobânzii pe piață aferentă unui instrument financiar similar. Valoarea provizionului este recunoscută în contul de profit și pierdere în categoria cheltuielilor operaționale. Fluxurile de numerar aferente creanțelor pe termen scurt, în general nu sunt actualizate.

Sumele de plată și de încasat de la alți operatori de rețea sunt prezentate la valoarea netă atunci când există un drept de compensare, iar sumele sunt decontate la valoarea netă.

6.10 Numerarul și echivalente de numerar

Numerarul și echivalentele de numerar sunt evidențiate în bilanț la cost. Pentru situația fluxului de numerar, numerarul și echivalentele acestuia cuprind numerar în casă, conturi la bănci, alte investiții financiare pe termen scurt cu lichiditate mare cu scadențe inițiale de 3 luni sau mai puțin, net de descoperit de cont și numerar restricționat. În bilanț, descoperirea de cont este prezentată în împrumuturi în cadrul datoriilor ce trebuie plătite într-o perioadă de un an iar depozitele la bănci sunt incluse în investiții financiare pe termen scurt.

6.11 Împrumuturi purtătoare de dobânzi

Împrumuturile purtătoare de dobânzi sunt recunoscute inițial la valoarea justă excluzând costurile aferente tranzacției. În perioadele următoare, împrumuturile sunt evidențiate la costul amortizat utilizând metoda randamentelor efective; orice diferență între venituri (excluzând costul tranzacției) și valoarea de răscumpărare este preluată în situația consolidată a contului de profit și pierdere pe perioada de acordare a împrumuturilor purtătoare de dobânzi.

Împrumuturile purtătoare de dobânzi sunt clasificate în datorii curente exceptând cazul în care Romtelecom are un drept necondiționat de a amâna decontarea datoriei cel puțin 12 luni după data bilanțului.

6.12 Datorii comerciale și alte datorii

Datoriile comerciale și alte datorii sunt înregistrate la cost, care reprezintă valoarea justă a prestațiilor ce urmează a fi plătite în viitor pentru bunurile sau serviciile primite. Datoriile pe termen lung, în mod asemănător împrumuturilor, sunt ulterior înregistrate la cost amortizat utilizând metoda ratei dobânzii efective.

6.13 Beneficiile angajaților

6.13.1 Dreptul angajaților la concediu

Drepturile angajaților la concediu anual sunt recunoscute atunci când acestea se acumulează în contul angajaților. Se constituie un provizion pentru obligația estimată privind concediuul anual ca urmare a serviciilor oferite de angajați până la data bilanțului contabil.

6.13.2 Plăți efectuate în numele angajaților

Plățile sunt efectuate de companie către fondurile de sănătate, pensii și șomaj la ratele statutare în vigoare în cursul anului, pe baza plăților salariale brute. Costul acestor plăți este înregistrat în contul de profit și pierdere odată cu recunoașterea salariilor. Conform legislației românești, Societatea nu are nici un fel de alte obligații referitoare la costurile viitoare privind pensiile, asigurările de sănătate sau alte costuri pentru angajații acesteia.

6.13.3 Participarea salariaților la profit și planurile de prime

Obligația față de angajați aferentă fondului de participare a salariaților la profit și planurile de prime este recunoscută de Romtelecom în provizioane în cazul în care există o obligație contractuală sau când pe baza evenimentelor din trecut s-a creat o astfel de obligație.

Obligațiile referitoare la fondul de participare la profit și a planurilor de prime sunt așteptate a fi decontate în termen de 12 luni și evaluate la nivelul sumelor care urmează a fi plătite în momentul decontării.

6.13.4 Beneficii de pensionare

În conformitate cu contractul colectiv de muncă negociat anual, Romtelecom trebuie să plătească la pensionare echivalentul salariilor medii de bază a 2 până la 8 luni în funcție de vechimea în muncă. Obligațiile Romtelecom sunt restricționate la acei angajați care se pensionează din Societate în cursul perioadei contractului colectiv de muncă.

Obligația recunoscută în bilanț conform planului definit privind beneficiile de pensionare este valoarea prezentă a obligației respective la data bilanțului, la care se adaugă ajustări privind pierderile sau câștigurile actuariale nerecunoscute și costul serviciilor anterioare.

Obligația privind beneficiile de pensionare este calculată anual prin statistici independente utilizând metoda factorului de credit proiectat. Valoare prezentă a unei obligații privind beneficiile de pensionare este determinată prin reducerea ieșirilor de numerar estimate în viitor. Rata de actualizare folosită este cea a obligațiunilor guvernamentale care sunt exprimate în moneda în care beneficiile vor fi plătite și a căror scadență este aproximativ aceeași cu cea a obligațiilor privind pensionarea.

Creșterile previzionate utilizate pentru salarii sunt estimate pe baza ipotezelor curente din economia românească privind evoluția ratei inflației, corelate cu ipotezele similare utilizate în Uniunea Europeană.

Pierderile sau câștigurile actuariale care apar din ajustări privind experiența și din modificări ale ipotezelor actuariale mai mari de 10% din obligația privind beneficiul, sunt adăugate sau scăzute din venit pe durata rămasă medie de muncă a angajaților.

6.13.5 Beneficiile acordate la încetarea contractului de muncă

Beneficiile privind încetarea contractului de muncă sunt beneficii de plătit angajaților atunci când contractul de muncă al unui salariat este încheiat înainte de data normală de pensionare sau atunci când un angajat acceptă în mod voluntar plecarea în șomaj în schimbul acestor beneficii. Societatea recunoaște beneficiile pentru încheierea contractului atunci când aceasta este demonstrabil angajată fie să înceteze contractele de muncă ale salariaților actuali conform unui plan oficial detaliat pentru care nu există o posibilitate realistă de retragere, sau să acorde beneficii pentru încetarea contractului ca rezultat al unei oferte care are ca scop încurajarea plecării voluntare în șomaj. Atunci când beneficiile sunt eligibile într-un termen mai mare de 12 luni după data bilanțului contabil, acestea vor fi actualizate la valoarea prezentă.

6.14 Subvenții și donații

Subvențiile primite în vederea achiziționării de imobilizări corporale sunt incluse în datoriile pe termen lung ca venituri înregistrate în avans și sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza metodei liniare pe durata de viață utilă estimată a activelor aferente.

Activele din rețeaua de acces realizate de către clienți și donate Romtelecom pentru a obține întreținere gratuită și alte servicii asociate de către Societate sunt cuprinse în datoriile pe termen

lung ca venituri amânate și sunt cuprinse în creditul contului consolidat de profit și pierdere, liniar pe perioada duratei estimate de viață a respectivelor active.

6.15 Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în momentul în care Societatea are o obligație legală sau constructivă rezultată din evenimente trecute, când este probabil ca un flux de resurse să fie necesare pentru decontarea obligației și când poate fi făcută o estimare credibilă a valorii obligației. Provizioanele pentru restructurare sunt recunoscute când Societatea are un plan de restructurare formal, detaliat și aprobat care a început să fie implementat sau a fost adus la cunoștință celor care urmează a fi afectați. Provizioanele nu sunt recunoscute pentru pierderile din activitatea de operare viitoare.

Când există obligații similare, probabilitatea de a exista o ieșire de resurse pentru plata acestor obligații este determinată analizând toate obligațiile ca un întreg. Un provizion este recunoscut chiar dacă probabilitatea apariției unei ieșiri de resurse pentru achitarea oricărei obligații individuale din aceeași categorie este mică.

Provizioanele sunt evaluate la valoarea prezentă a cheltuielii estimate a fi necesare pentru achitarea obligației utilizând o rată de actualizare care reflectă analizele de piață curente cu privire la valoarea în timp a banilor și riscurile specifice obligației respective. Creșterea valorii provizionului ca urmare a trecerii timpului este recunoscută ca o cheltuială cu dobânda.

Provizioanele prezentate în Situația capitalului mediu angajat al fiecărei unități sau subunități de afaceri includ și soldurile medii aferente veniturilor înregistrate în avans și provizioanelor pentru beneficii de pensionare.

6.16 Recunoașterea veniturilor

Veniturile, prezentate excluzând Taxa pe Valoare Adăugată și reducerile, cuprind servicii furnizate și bunuri vândute. Veniturile pentru toate serviciile sunt recunoscute în momentul prestării serviciilor.

6.16.1 Veniturile din servicii de telefonie fixă

Venituri din apeluri locale și naționale

Veniturile din apelurile locale și naționale sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul efectuării apelului.

Abonamente

Veniturile din abonamente sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în mod uniform în perioada aferentă cheltuielilor.

Venituri și costuri din apeluri internaționale și operatori străini

Veniturile din serviciile de telefonie internațională sunt derivate din apelurile internaționale efectuate din România și din plățile achitate de operatori străini pentru apelurile și traficul inițiate din afara României, dar care utilizează rețeaua Romtelecom. Romtelecom plătește o proporție din veniturile din apelurile internaționale încasate de la clienții sai către operatorii

de rețea din țările de destinație și de tranzit. Romtelecom este taxat de operatorii străini pentru finalizarea apelurilor internaționale.

Veniturile din apelurile internaționale sunt recunoscute la valoarea brută în contul de profit și pierdere în momentul efectuării apelului. Veniturile de la operatorii străini sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul în care apelul este primit în rețeaua Romtelecom.

Venituri din vânzări de cartele preplătite

Vânzările de cartele pre-plătite sunt amânate până în momentul în care clientul utilizează valoarea existentă pe cartelă pentru a plăti pentru apelurile respective.

Taxe de conectare

Veniturile din taxele de conectare sunt repartizate pe o perioadă de 12 ani, aceasta reprezentând durata medie estimată de utilizare a serviciilor de telefonie fixă de către un client. Amânarea înregistrării veniturilor din taxe de conectare se realizează simultan cu amânarea costurilor înregistrate pentru conectarea clienților.

6.16.2 Venituri din servicii de interconectare

Veniturile din servicii de interconectare sunt determinate din apeluri și alte volume de trafic originare în rețele locale ale operatorilor de telefonie mobilă sau ale altor operatori de telefonie fixă naționali dar care utilizează rețeaua Romtelecom. Societatea plătește o parte din veniturile din apeluri încasate de la clienți, altor operatori locali de telefonie mobilă sau fixă pentru apeluri și alte volume de trafic originare în rețeaua Societății dar care folosesc rețeaua altor operatori locali de telefonie mobilă sau fixă. Aceste venituri sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul în care apelul este primit sau originat în rețeaua Romtelecom.

6.16.3 Venituri din alte activități

Veniturile din alte activități obținute de către Societate sunt recunoscute după cum urmează:

- Servicii de televiziune prin cablu
Veniturile din servicii de televiziune prin cablu și veniturile din activare a serviciului de acces la rețeaua de cablu sunt recunoscute în momentul în care este furnizat serviciul.
- Servicii de acces la internet
- Veniturile din servicii de acces la internet sunt recunoscute în momentul în care este furnizat serviciul
- Venituri din dobânzi – pe baza metodei randamentelor efective

6.17 Cheltuieli de leasing

Contractele de leasing prin care o parte importată a riscurilor și beneficiilor asociate proprietății revin companiei de leasing, sunt clasificate ca și contracte de leasing operațional. Plățile efectuate conform unui contract de leasing operațional (net de orice avantaj acordat de compania de leasing) sunt cuprinse în situația contului de profit și pierdere în mod liniar pe durata contractului de leasing.

6.18 Cheltuieli de exploatare

Cheltuielile de exploatare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în perioada în care acestea apar, cu excepția cazurilor în care acestea ar putea fi direct asociate elementelor specifice de venituri. În acest caz, aceste cheltuieli sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza a unor proceduri de alocare sistematice și raționale.

Costurile de conectare sunt repartizate pe o perioadă de 12 ani reprezentând durata medie estimată de utilizare a serviciilor de telefonie fixă de către un client, și pe parcursul căreia sunt repartizate și veniturile realizate din taxa de conectare.

Costurile cartelor pre-plătite vândute sunt amânate împreună cu venitul obținut din vânzarea acestor cartele până în momentul în care clientul utilizează valoarea existentă pe cartelă pentru a plăti pentru apelurile respective.

Taxele plătite anual pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio sunt recunoscute ca și cheltuieli în perioada la care se referă.

Plățile compensatorii acordate salariaților, costurile de service post-garanție și întreținere rețea precum și costurile de publicitate sunt înregistrate în contul de profit și pierdere în momentul în care sunt efectuate.

6.19 Managementul riscului financiar

Prin natura activităților efectuate, Societatea este expusă mai multor riscuri financiare: riscul de piață (inclusiv riscul valutar, riscul dobânzii la valoarea justă și riscul de preț), riscul de credit, riscul de lichiditate și riscul ratei dobânzii a fluxului de numerar. Programul general al Societății privind administrarea riscurilor are în vedere imprevizibilitatea piețelor financiare și urmărește să reducă efectele potențial adverse asupra performanței financiare a Societății.

Departamentul de trezorerie de la sediul central (Divizia Operațiuni Financiare) realizează administrarea riscului în conformitate cu politicile adoptate de Consiliul de Administrație. Acest departament identifică, evaluează și limitează riscul financiar în strânsă cooperare cu alte unități operaționale din structura Societății.

6.19.1 Riscul de piață

Riscul valutar

Societatea desfășoară activități pe plan internațional și este expusă riscului valutar prin diferitele expuneri valutare, în principal în ce privește EUR, USD și SDR.

Riscul valutar apare atunci când tranzacțiile comerciale viitoare, active și pasive recunoscute, sunt exprimate într-o monedă care nu este moneda funcțională a entității. Societatea nu utilizează instrumente financiare care reduc expunerea la riscul valutar.

Riscul de preț

Societatea este expusă riscului de preț deoarece tarifele acestora pentru servicii sunt exprimate în EUR și USD pentru liniile de telefonie fixă și respectiv pentru segmentele de telefonie mobilă.

6.19.2 Riscul de credit

Societatea nu are concentrări semnificative legate de riscul de credit. Aceasta are prevăzute politici menite să asigure că vânzarea en-gros de servicii se face către clienți cu referințe de credit corespunzătoare privind integritatea acestora.

Vanzările cu ridicata către clienți sunt în principal realizate cu numerar. Societatea dispune de politici care limitează expunerea la riscul de credit către orice instituție financiară.

Deoarece Societatea nu deține active purtătoare de dobândă cu o valoare semnificativă, situația contului de profit și pierdere și fluxul de numerar al Societății sunt substanțial independente față de schimbări ale ratei dobânzi.

6.19.3 Fluxul de numerar afectat de rata dobânzii și Riscul valorii juste a ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este aferent împrumuturilor pe termen lung ale Societății. Împrumuturile contractate cu rata a dobânzii variabilă expun fluxul de numerar al Societății la un risc aferent ratei dobânzii. Împrumuturile contractate cu dobândă fixă expun Societatea la risc în ceea ce privește valoarea justă a ratei dobânzii. Majoritatea împrumuturilor au o rată a dobânzii variabilă.

Societatea nu utilizează instrumente financiare pentru a se proteja față de fluctuațiile ratei dobânzii.

6.19.4 Riscul de lichiditate

Managementul prudent al riscului de lichiditate implică menținerea unui volum suficient de active lichide pentru a permite achitarea obligațiilor la data scadenței acestora, precum și menținerea câtorva linii de credit disponibile.

7 Metodologia de evaluare la cost curent

7.1 Introducere

În conformitate cu Decizia, Situațiile Financiare Separate sunt întocmite pe baza costurilor curente utilizând conceptul de menținere a capitalului financiar (FCM). După cum este specificat în cadrul Deciziei, „utilizarea costurilor curente necesită evaluarea activelor (implicit, a amortizării) la costuri curente. Această evaluare se va realiza utilizând metoda costului de înlocuire. Utilizarea acestei metode presupune evaluarea activelor fie la valoarea curentă de piață a acestora, fie la valoarea unor active moderne, echivalente din punct de vedere al capacității și funcționalității (Modern Equivalent Asset), în cazul acelor active care nu se mai regăsesc pe piață”.

7.2 Metodologia de evaluare

Romtelecom utilizează trei metode diferite disponibile de evaluare a activelor pe baza costurilor curente, fiecare fiind adecvată în anumite circumstanțe.

7.2.1 Cost istoric

Costul istoric al unui activ poate fi utilizat ca un substitut pentru costul curent al unui activ pentru care este improbabil ca utilizarea costului istoric să determine o valoare semnificativ diferită de aceea pentru care sunt utilizate costuri curente. Acesta se întâmplă cel mai probabil atunci când:

- activul are o valoare scăzută; și/sau
- durata de viață a activului este relativ scurtă; și/sau
- activele au fost achiziționate în anul în care a avut loc evaluarea.

7.2.2 Indexarea

Această metodă este corespunzătoare activelor care au suferit modificări tehnologice minore și pentru care toate costurile directe care au fost generate și capitalizate la zi ar exista și în cazul în care activul ar fi înlocuit astăzi. Evaluarea este direct legată de valoarea istorică înregistrată în registrul de mijloace fixe, asigurând astfel ca toate costurile relevante să fie incluse în evaluare. Indicele utilizat ar trebui, acolo unde este posibil, să fie un indice specific activului. Dacă nu poate fi obținut un indice specific corespunzător, un indice mai general poate fi utilizat ca aproximare a acestuia. Indicii corespunzători pot fi obținuți dintr-un număr de surse diferite de exemplu indici calculați de Institutul Român de Statistică sau indici general acceptați calculați de companii private. Conform Deciziei, metoda indexării a fost adoptată numai în relație cu activele unde utilizarea unei evaluări bazate pe metoda absolută ar fi dificilă; unde a fost adoptată, indexul folosit a fost specific atât geografiei cât și tehnologiei, asigurând ca evaluarea rezultată nu diferă de o metodă absolută.

7.2.3 Evaluarea absolută

Această metodă de evaluare implică utilizarea cantităților fizice de active și prețurilor unitare curente ale acestora.

Metodologia de evaluare absolută poate fi utilizată cu privire la orice grup de active, dar este necesară în cazul activelor care au suferit modificări tehnologice ce au condus la o incapacitate de a furniza un cost direct de înlocuire. Atunci când se aplică această situație, costul de înlocuire este bazat pe costul unui Activ Modern Echivalent (MEA) cu un potențial de servicii similar. De exemplu, comutatoarele analogice nu mai sunt disponibile din punct de vedere comercial și, prin urmare, echivalentul digital al acestora este utilizat ca MEA. Astfel, toate comutatoare analogice sunt reevaluate ca tehnologie digitală.

7.2.4 Active Moderne Echivalente

După cum este menționat mai sus, în situațiile în care există o modificare tehnologică, activele existente nu se pot înlocui în formă identică, de exemplu, comutatoare analogice. În astfel de cazuri, costul de înlocuire este bazat pe costul unui activ modern echivalent, și anume, costul unui activ modern cu potențial de servicii similar.

Costul de înlocuire al tuturor activelor evaluate pe bază de echivalent modern este calculat prin evaluare absolută. Ca parte a evaluării, diferențele semnificative în ce privește funcționalitatea operațională dintre MEA și activul existent sunt identificate iar evaluarea activului modern echivalent este ajustată pentru a reflecta aceste diferențe.

7.3 Aria de aplicabilitate a evaluării

Fiecare din categoriile de active din registrul de mijloace fixe al Romtelecom au fost luate în considerare în mod separat, în vederea determinării metodei de evaluare la cost curent adecvate.

Categoriile principale de active necesare elaborării modelului de evaluare sunt următoarele:

- Comutație, Transmisiuni (inclusiv echipamente de transmisie, cabluri și echipamente radio);
- Conducte și active asociate;
- Acces (inclusiv cabluri și conducte în rețeaua de acces și echipamente de suport);
- Terenuri și clădiri;
- Servicii de date (inclusiv linii închiriate); și
- Alte active.

7.3.1 Comutație

Această categorie cuprinde următoarele active ale Romtelecom:

- Concentratoare;
- Comutatoare locale;
- Comutatoare de tranzit; și
- Comutatoare pentru trafic internațional.

Echipamentul de comutație este evaluat utilizând evaluarea absolută, prin care cantitățile de echipamente la 31 decembrie 2004 și 2005 au fost combinate cu prețurile de la aceleași date pentru a determina valoarea curentă a echipamentelor de comutație ale Romtelecom.

Costurile aferente fiecărei unități de comutație sunt calculate luând în considerare dimensionarea fiecărui comutator din punct de vedere al parametrilor cheie de rețea (precum cartelele și porturile).

Aceste costuri provin din contractele încheiate între Romtelecom și producătorii de echipamente de comutație.

Active moderne echivalente:

Există trei tipuri de comutatoare ce sunt evaluate utilizând active moderne echivalente:

- Comutatoare manuale;
- Comutatoare analogice; și
- Comutatoare digitale mai vechi bazate pe tehnologie depășită (de la un număr mare de furnizori).

Toate cele trei de mai sus sunt reevaluate utilizând prețurile echipamentelor digitale de comutare, reprezentând activul modern echivalent al acestor comutatoare. Natura exactă a înlocuirii cu MEA are la bază dimensiunea și funcționalitatea curentă, precum și planurile de dezvoltare viitoare a rețelei. De asemenea, evaluarea are în vedere costurile capitalizate pe care Romtelecom le suportă la punerea în funcțiune a comutatorului.

7.3.2 Echipamente de transmisie

Această categorie cuprinde toate echipamentele de transmisie existente în rețeaua de transport prin fibră optică incluzând sistemele de inele SDH, rute PDH inclusiv multiplexoare și echipamente terminale de linii.

Echipamentele SDH sunt reevaluate utilizând evaluarea absolută în timp ce echipamentele PDH au fost reevaluate ca echipamente SDH utilizând evaluarea pe baza activului modern echivalent.

Datele utilizate în aceste evaluări sunt:

- cantități: din registrul de mijloace fixe al Romtelecom; și
- prețuri: din contractele curente cu furnizorii.

În plus, au fost utilizate următoarele abordări pentru tehnologiile de transmisie mai vechi:

- PCM: Reevaluate utilizând tehnologia HDSL ca Echivalent modern
- FDMA: Evaluare istorică având în vedere valoarea scăzută rămasă a activului

7.3.3 Cablul de transmisie

Cablurile coaxiale, din fibră optică și din cupru sunt utilizate în rețeaua de transmisie. Aceasta include cabluri direct îngropate și cele din conducte, precum și cabluri aeriene din cupru.

Deși nu au fost instalate cabluri din cupru sau coaxiale în rețeaua de transport în ultimii ani, totuși, acestea se găsesc încă pe piața pentru cumpărare. Având în vedere valoarea relativ

scăzută rămasă asociată acestei categorii, nu a fost adoptată abordarea prin activul modern echivalent, iar activele au fost evaluate în forma lor curentă utilizând abordarea absolută.

7.3.4 Transmisii radio

Romtelecom dispune de un număr de rute radio necesare acoperirii reliefului din România. Ca o consecință, aceste rute radio sunt păstrate ca atare în vederea evaluării la cost curent.

Această categorie cuprinde atât sisteme de transmisii radio cât și infrastructura asociată cu rețeaua radio (piloni, stâlpi și oglinzi). Ambele tipuri de echipamente au fost reevaluate utilizând metoda absolută.

Conducte și active asimilate

Clasele de active incluse în această categorie sunt:

- Canalizație din beton
- Conducte oțel
- Conducte PVC
- Conducte HDPE

Evaluarea acestor active a ținut cont de structura elementelor de investiții de capital care au fost incluse în costurile istorice:

- Costurile conductelor și țevilor;
- Costul de săpare a șanțurilor și de îngropare a conductei; sau
- Instalarea țevii în șanțul deja existent.

Evaluarea acestor active a fost efectuată utilizând metoda evaluării absolute.

Datele necesare în acest sens au fost extrase din datele tehnice din registrul de mijloace fixe, studiile/ analizele de rețea ale Romtelecom și listele de prețuri ale furnizorilor.

Romtelecom a determinat costul de săpare a șanțurilor și de instalare a țevilor sau conductelor (pe metru) prin intermediul unei analize a proiectelor de instalare în vigoare în perioada relevantă.

Prețurile semnificative pentru conductele și echipamentele aferente provin din contractele recente cu furnizorii.

Această evaluare a utilizat informații privind cantitatea de conducte în rețea, divizată între numărul de tuburi (canal) din fiecare conductă și materialul utilizat în construcția conductei, precum și informații privind prețul curent specificat de furnizor pentru fiecare tip de conductă.

Costurile de instalare sunt incluse în evaluare. Acestea depind de tipul de suprafață (bordură, carosabil etc.) sub care se află conducta. Din nou, au fost utilizate datele din baza de date tehnice care sta la baza Registrului de Mijloace Fixe, suplimentate cu alte informații de rețea Romtelecom.

7.3.5 Acces

Această categorie de active cuprinde rețeaua de la concentrator până la client și include costurile aferente cablurilor, șanțurilor și conductelor asociate furnizării liniilor telefonice, începând de la echipamentul terminal și până la cartelele de abonați situate la concentratoare, precum și costurile aferente altor tipuri de linii telefonice, cum ar fi cele aferente telefoanelor publice cu plată.

Cablu de acces local

Deși cablul din fibră optică este tehnologia modernă de cablu de acces, evaluarea se bazează pe cabluri din cupru. Motivul acestei abordări este că Romtelecom nu înlocuiește și nici nu intenționează să înlocuiască cablurile din cupru cu fibră optică pe termen scurt-mediu (orizont de planificare).

Prin urmare, cablul din cupru și fibră optică din rețeaua de acces este evaluat utilizând metoda de evaluare absolută. Aceste calcule utilizează date din:

- Proiectele recente privind costul instalării;
- Listele de prețuri ale furnizorilor Romtelecom pentru prețurile de cablu;
- Date tehnice privind activele de cablu din registrul de mijloace fixe; și
- Estimările conducerii privind rețeaua de acces Romtelecom.

Rețeaua de abonați (acoperind abonatul până la repartitor) este evaluată utilizând estimările conducerii Romtelecom în paralel cu datele tehnice disponibile Romtelecom privind lungimea cablurilor în funcție de capacitate și de zonă.

Alte echipamente aferente rețelei de acces

Pe lângă cablul și șanțul aferent, celelalte active specifice buclei locale evaluate includ:

- Echipamente terminale 2 Mbit;
- Sisteme HDSL;
- Sisteme de acces prin fibră optică; și
- Echipamente de acces radio și acces ISDN.

Toate cele de mai sus sunt evaluate utilizând fie metoda evaluării absolute, fie un indice specific industriei și tehnologiei. Toate tehnologiile implementate sunt încă relevante, astfel încât nu au fost utilizate active moderne echivalente.

7.3.6 Terenuri și clădiri

Evaluarea terenurilor și clădirilor are loc pe baza costului de înlocuire amortizat. Evaluarea a fost efectuată utilizând un indice disponibil public în România în ce privește costurile de construcție.

7.3.7 Linii închiriate / Servicii de date

Echipamentele terminale aferente liniilor închiriate sunt, de asemenea, evaluate la cost curent. Suportul fizic al liniilor face parte din alte grupe tehnologice și, astfel, această evaluare are în vedere doar echipamentele terminale, cum sunt modem-urile și multiplexoarele.

Evaluarea costurilor echipamentelor terminale de linii închiriate s-a realizat utilizând metoda evaluării absolute. Cantitățile fiecărui tip de echipament terminal deținut de Romtelecom la 31 decembrie 2004 și 31 decembrie 2005 provin din informațiile fizice din cadrul Registrului de Mijloace Fixe.

Prețurile unitare pentru fiecare echipament, corespunzătoare perioadelor de evaluare relevante, sunt obținute din contractele recent încheiate de Romtelecom cu furnizorii. În plus, conform proiectelor recente, estimarea costurilor de instalare și costurile de materiale suplimentare a fost adăugată la prețurile echipamentelor.

7.3.8 Alte active

O serie de alte active au fost de asemenea reevaluate la cost curent. Acestea includ:

- Echipamente de rețea pentru furnizarea energiei electrice, reevaluate utilizând metoda evaluării absolute;
- Autovehicule și active specifice transportului, reevaluate utilizând metoda indexării; și
- Sisteme de administrare de rețea, reevaluate utilizând metoda evaluării absolute.

7.4 Menținerea capitalului

Conform Deciziei, Situațiile Financiare Separate sunt întocmite în conformitate cu conceptul de menținere a capitalului financiar (FCM). Conceptul de FCM indică în ce măsură fondurile acționarilor unei societăți au fost menținute în termeni reali. Acest concept presupune faptul ca în cazul în care are loc o creștere sau o diminuare a costului curent al activelor, aceasta va face parte din profitul sau pierderea perioadei raportate.

7.5 Amortizarea activelor evaluate la cost curent (CCA)

Amortizarea este calculată pentru mijloacele fixe pe baza metodei liniare din momentul în care acestea sunt disponibile pentru utilizare, pentru a amortiza costurile acestora pe durata estimată de viață utilă, luând în considerare orice valori reziduale anticipate. Terenurile deținute în proprietate nu sunt amortizate. Duratele de viață asociate sunt aceleași în cazul utilizării ambelor principii de evaluare a activelor, la cost curent sau la cost istoric.

Amortizarea CCA pentru fiecare categorie de active rezultă din utilizarea uneia din următoarele metode adoptate de Romtelecom;

Metoda NBV (valoare contabilă netă) /GBV (valoare contabilă brută)

Conform acestei metode, activul evaluat la cost curent este amortizat utilizând același raport ca și echivalentul său pe baza costului istoric. Acest lucru înseamnă că amortizarea CCA este în concordanță cu amortizarea pe baza costului istoric (HCA). Astfel, se verifică următoarea formulă:

$$\frac{NBV}{GBV} = \frac{NRC}{GRC}$$

sau exprimată în mod alternativ, $CCAD = HCAD \times (GRC/GBV)$

(unde $CCAD =$ Amortizarea cumulată a activelor evaluate la cost curent și $HCAD =$ Amortizarea cumulată a activelor evaluate la cost istoric)

Această relație este utilizată pentru a calcula $CCAD$ la sfârșitul anului. Diferența dintre această valoare rezultată și $CCAD$ de deschidere reprezintă mișcările ce au avut loc în cursul anului curent, inclusiv cheltuiala cu amortizarea care este valoarea ce balansează ecuația.

7.6 Active amortizate integral

În conformitate cu prevederile Deciziei, activele amortizate integral au valoarea curentă netă egală cu zero.

8 Costul capitalului

Costul capitalului înainte de impozitare este calculat prin multiplicarea capitalului mediu angajat pentru fiecare componentă de rețea, unitate de afaceri sau sub-unitate cu costul mediu ponderat al capitalului (CMPC) pentru Romtelecom în perioada exercițiului. Rata CMPC utilizată pentru întocmirea Situațiilor Financiare Separate pentru anul 2005 este de 15,24%, în conformitate cu solicitarea ANRC comunicată prin adresa numărul 6/205682 din data de 29 iunie 2006. De asemenea, în conformitate cu solicitarea ANRC exprimată în cadrul adresei menționate mai sus, în vederea asigurării comparabilității Situațiilor Financiare Separate, situațiile retratate comparative pentru anul 2004 și prezentate în cadrul Situațiilor Financiare Separate au fost întocmite utilizând rata CMPC de 15,24%.

Potrivit adresei ANRC menționate mai sus, „Metodologia de calcul, ipotezele și parametrii utilizați pentru determinarea costului mediu ponderat al capitalului au fost supuse reconcilierii între ANRC și Romtelecom în cadrul procedurii de consultare pentru dezvoltarea modelului hibrid de calculație a costurilor incrementale pe termen lung iar valoarea CMPC rezultată în cadrul acestui proces, de 15,24%, a fost una dintre variabilele care au stat la baza fundamentării în funcție de costuri a tarifelor de interconectare prevăzute în decizia președintelui ANRC nr.1459/2005.”